श्रीरंग

(राधा-कृष्णावरील कवितासंग्रह - भाग २)

रचना

डॉ. मंजूषा कुलकर्णी

(साहित्य अकादमी पुरस्कारप्राप्त लेखिका, कवयित्री)

मंजुभारती प्रकाशन

पुणे

श्रीरंग (राधा-कृष्णावरील कवितासंग्रह - भाग २)

रचना : डॉ. मंजूषा कुलकर्णी
(साहित्य अकादमी पुरस्कारप्राप्त लेखिका, कवयित्री)
साकेत / २५, जयवंत पालकर मार्ग,
पोद्दार रुग्णालयासमोर वरळी, मुंबई - ४०० ०३०.
भ्रमणध्वनी - ९०८२१६१५२४, ९८२२८३९४९१
Email : drmangushak@gmail.com

कायमस्वरूपी पत्ता : २३१, समर्थ अलंकार, फ्लॅट-२,
कवितांच्या बागेसमोर, ज्योतीनगर,
छत्रपती संभाजीनगर - ४३१ ००५.

प्रकाशक : सौ. उल्का मंगेश कुलकर्णी
मंजुभारती प्रकाशन
'अे' ५०४, महालक्ष्मी पॅलेस,
वेंकटेश शर्विल सोसायटी समोर,
सी.एन.जी. पंपासमोर, पारी कंपनी चौक,
नऱ्हे, पुणे - ४११०४१.

प्रथम आवृत्ती : ज्येष्ठ शु. ७, शके १९४७
सोमवार, दि. ०२ जून, २०२५

अक्षर जुळवणी : सौ. अनिता विनायक भालेराव
क्रिएशन,
जयश्री, १-एन, सेक्टर ए, एन-१,
सिडको, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००३.
भ्रमणध्वनी - ९४२३३ ९६८८१

मुद्रक : स्टार कॉपीयर्स प्रायव्हेट लिमिटेड
कुमठेकर मार्ग, सदाशिव पेठ, पुणे ३०

ISBN : 978-81-987974-9-0

सर्वाधिकार : © लेखिकेच्या स्वाधीन

किंमत : **₹ १५०/-**

सर्व रसिकवरांना
सादर समर्पण...

मनोगत

प्रत्येक कवितेचा जन्म हा एखाद्या भावनाक्षणातून होतो तो क्षण कधी शांत असतो, कधी वादळी, कधी विरही, तर कधी आनंदमय. माझ्या लेखनप्रवासात अनेक विषय आले, अनेक भावनांचे सूर उमटले; पण जेव्हा मी राधा-कृष्ण या नित्यनूतन विषयाकडे पाहिलं, तेव्हा जाणवलं या विश्वात यांच्यापेक्षा अधिक 'मानवी' आणि अधिक 'दैवी' असं काही नाही.

'श्रीरंग' हा संग्रह म्हणजे माझ्या अंतर्मनातील प्रेम आणि भक्तीचा संगम आहे. ही केवळ कविता नाहीत, तर एक भावयात्रा आहे. जिथं शब्द राधेच्या अश्रूंसारखे ओघळतात आणि निःशब्दता कृष्णाच्या बासरीसारखी वाजते. या कवितांमधील राधा ती केवळ पुराणातील व्यक्ती नाही. ती माझ्या अंतर्मनातील एक शक्ती आहे, जी प्रेम, ओढ, तृष्णा आणि समर्पण या सगळ्यांच्या संगमातून जगते. राधा माझ्यासाठी 'स्त्रीत्वाचं प्रतीक' आहे. ती प्रेम करते, पण त्याच वेळी ती समर्पित होते. ती कृष्णाला शोधते, पण शेवटी जाणते की 'कृष्ण कुठं बाहेर नाही, तो माझ्या श्वासातच आहे.' या जाणिवेचा क्षण म्हणजेच भक्तीचा आरंभ आहे. कृष्ण तिच्यासाठी प्रियकर नाही तो आत्मस्वरूप आहे. त्या जाणिवेतूनच या कविता उमलल्या. कधी त्या निःशब्द राधेच्या डोळ्यांतून उतरल्या, कधी त्या तिच्या विरहाच्या शांत रात्रींत जन्मल्या. प्रत्येक कविता म्हणजे एक 'संवाद' आहे माझ्या आणि माझ्या अंतरंगातील कृष्णाच्या दरम्यानचा.

'श्री' म्हणजे सौंदर्य, मंगलता आणि कृपा. 'रंग' म्हणजे आत्म्याचा भावसंपर्क. जेव्हा आत्मा भक्तीत रंगतो, तेव्हा त्याला मिळतो श्रीरंग. हा संग्रह म्हणजे माझ्या आत्म्याचा तो रंग आहे. जो राधेच्या प्रेमात न्हाऊन निघतो, कृष्णाच्या बासरीत विरघळतो आणि भक्तीच्या तादात्म्यात विलीन होतो. हे लेखन करताना मी अनेकदा लिहिणं थांबवलं. कारण काही भावना शब्दांत मावल्या नाहीत. त्या केवळ अनुभवल्या जाऊ शकतात. त्या क्षणी लेखणी थांबते, पण हृदय बोलतं. माझ्यासाठी लेखन ही अभिव्यक्ती नव्हे ती साधना आहे. कविता लिहिताना मी स्वतःला विसरते. राधेच्या भावविश्वात उतरते आणि तिचं 'मी'

बनते. त्या अवस्थेत वेळ, ठिकाण, देह, जग सगळं नाहीसं होतं. कधी शब्द कृष्णाच्या बासरीच्या नादासारखे वाहतात, कधी ते विरहाच्या शांततेतून उमलतात. पण प्रत्येक शब्दामागे एक ओढ आहे. त्याच्यापर्यंत पोहोचण्याची, त्या स्वरूपाशी एक होण्याची. कृष्ण हा माझ्यासाठी केवळ देव नाही. तो चेतना आहे, तो आत्मा आहे. त्याच्याशी बोलताना मी स्वतःला ओळखते. त्याच्याकडे हात पुढे करताना, माझं 'मीपण' विलीन होतं.

'श्रीरंग' लिहिताना माझ्या आयुष्यात अनेक भावनिक क्षण आले. कधी मी राधेप्रमाणे प्रतीक्षेत उभी राहिले, कधी कृष्णासारखी निःस्पृह झाले. कधी भक्त झाले, कधी साक्षीदार. राधा-कृष्णांचं प्रेम हे इतकं सूक्ष्म आहे की त्याला शब्दांत मांडताना नेहमीच भीती वाटली. कुठं भावना हरवतील की काय? पण जेव्हा हृदयाचं 'शब्दांशी' नातं जोडलं, तेव्हा जाणवलं 'राधा आणि कृष्ण हे शब्द नव्हेत, ते अनुभव आहेत.' त्या अनुभवातूनच प्रत्येक कविता साकारली.

त्या कविता वाचताना रसिकांनी मला अनेकदा सांगितलं 'या ओळींमध्ये भक्ती आहे, पण वेदनाही आहे.' हो, कारण प्रेमात आणि भक्तीत दोन्ही वेदना आणि आनंद असतात. त्या दोन्हींच्या संगमातूनच आत्म्याची परिपूर्णता जन्मते. या संग्रहातील काही कविता जेव्हा मी स्वतःच्या आवाजात सादर केल्या, तेव्हा जाणवलं शब्दांना जेव्हा स्वर मिळतो, तेव्हा भावना अधिक सजीव होतात.

माझ्या आवाजातील 'श्रीरंग'च्या ओळी जेव्हा 'मंजुमंजिरी' या ऑडिओबुकमध्ये झळकल्या, तेव्हा अनेक रसिकांनी त्या ऐकून अनुभव शेअर केले. कोणाला त्या ध्यानासारख्या वाटल्या, कोणाला त्या विरहगीतासारख्या, तर कोणाला त्या स्वतःच्या आत्मसंवादासारख्या. हीच माझी खरी कमाई आहे. कारण कविता लिहिणं एक गोष्ट आहे, पण ती जगली जाणं हे तिचं अंतिम रूप आहे. कृष्ण हा माझ्या प्रत्येक कवितेत आहे. तो बाहेरच्या द्वारकाधीशासारखा नाही, तर अंतर्मनातल्या श्वासासारखा आहे. कधी तो राधेच्या नजरेतून दिसतो, कधी माझ्या मौनातून. कधी तो प्रश्न विचारतो, कधी उत्तर होतो.

'कृष्ण, तू कोण?'

'तू मला विचारतेस का? की स्वतःलाच?'

या प्रश्नोत्तरांमधून माझा संपूर्ण लेखनप्रवास घडला. प्रत्येक कविता म्हणजे त्या संवादाचा एक क्षण आहे जो वाचकाच्या हृदयात पुन्हा जगू शकतो.

या कवितांमधील राधा माझ्यासाठी भक्त नाही, ती साधिका आहे. ती स्त्री आहे, पण ती फक्त प्रेमिका नाही ती ज्ञानी आहे. तिच्या प्रेमात ती हरवते, पण त्याच हरवण्यात ती स्वतःला सापडते. हा विरोधाभासच या कवितांचा आत्मा आहे. राधा कृष्णाला विचारते -

'माझं अस्तित्व तुझ्यात विलीन झालं, आता मी कोण?'

कृष्ण हसतो - 'तू मीच आहेस.'

हा क्षण म्हणजे भक्तीचा सर्वोच्च टप्पा जेथे द्वैत नाहीसं होतं आणि केवळ 'एकत्व' उरतं. प्रत्येक वाचकाने या कविता वाचाव्यात, असं मला वाटत नाही. त्या अनुभवाव्यात. त्या डोळ्यांनी नव्हे, तर हृदयाने वाचाव्यात. कारण त्या प्रत्येकाच्या अंतर्मनातला कृष्णभाव जागृत करतात. जर या कवितांनी एखाद्या हृदयात शांतता निर्माण केली, एखाद्याला स्वतःकडे नेलं, तर माझं लेखन सार्थक आहे.

'श्रीरंग' म्हणजे केवळ कवितासंग्रह नव्हे, तो माझ्या आत्म्याचा अर्पणगंध आहे. या ओळींत मी स्वतःला शोधलं, राधेतून मी कृष्णाला पाहिलं आणि कृष्णातून पुन्हा स्वतःकडे परत आले. या यात्रेत माझी लेखणी फक्त एक साधन ठरली. शब्द हे माझे नव्हते ते राधेचे होते. भाव हे माझे नव्हते ते कृष्णाचे होते. मी फक्त त्यांच्यातून वाहणारी नदी झाले. 'शब्द माझे, पण अर्थ तुझे, हे कृष्णा हे जीवनही तुझ्या नावानं रंगलेलं असो.'

डॉ. मंजूषा कुलकर्णी

प्रस्तावना

'प्रेम हे केवळ भावना नाही, ते एक साधना आहे. भक्ती ही केवळ उपासना नाही, ती एक आत्मप्रवेश आहे.' या दोन वाक्यांत 'श्रीरंग'चा आत्मा दडलेला आहे. हा संग्रह म्हणजे राधा-कृष्ण या अनादि प्रेमाच्या, अनिर्वचनीय भक्तिसंबंधाच्या आणि शाश्वत अध्यात्माच्या अखंड प्रवाहात केलेली एक अंतर्यात्रा.

राधा आणि कृष्ण हे दोन शब्द नव्हेत, तर दोन तत्त्वं आहेत. एक प्रेमाचं तत्त्व, आणि दुसरं चेतनेचं तत्त्व. एकात अर्पण, तर दुसऱ्यात स्वीकार आहे. या दोन्हींच्या मिलनातून जो रस निर्माण होतो, त्यालाच रसशास्त्रात 'मधुर्य रस' म्हणतात, आणि भक्तीपरंपरेत 'राधाकृष्णभाव' म्हणतात.

'श्रीरंग' या संग्रहात कवयित्री मंजूषा कुलकर्णी यांनी या अद्वैत भावाला शब्दांच्या आरशात पाहिलं आहे. ही कविता केवळ राधा-कृष्णावर नाहीत; त्या प्रेम, विरह, साधना आणि आत्मशोध यांच्या मार्गावर उभ्या आहेत. त्या राधेच्या नजरेतून, तिच्या प्रतीक्षेतून, तिच्या शांततेतून कृष्णाचं अनंतत्व शोधतात. कृष्ण हा केवळ व्यक्ति नाही तो अनुभव आहे. राधा ही केवळ प्रेमिका नाही ती अंतःकरणाची आकांक्षा आहे. त्यांच्या प्रेमाचं अद्वैत या कवितांमध्ये भक्तिभावातून, भावगर्भ शब्दांतून, आणि तात्त्विक ओघातून प्रकट होतं.

'श्रीरंग' म्हणजे रंगलेल्या आत्म्याचं प्रतीक. या शीर्षकातच भक्तीचा, माधुर्याचा आणि अध्यात्माचा गंध आहे. 'श्री' म्हणजे मंगलता, सौंदर्य आणि शक्ती, आणि 'रंग' म्हणजे आत्म्याचा भावस्पर्श. कवयित्रीने या संग्रहात राधेच्या नजरेतून भक्तीचा अर्थ शोधला आहे. ती प्रेमात जळते, पण त्या ज्वालेतच तिला

परमशांती लाभते. ती विरह अनुभवते, पण त्या विरहातच तिला कृष्णाचं अस्तित्व जाणवतं. प्रत्येक कवितेत राधा एक प्रश्न विचारते आणि उत्तर तिच्या हृदयातच सापडतं. ही उत्तरं शब्दांत नाहीत, तर निःशब्दतेत आहेत. राधेचं प्रेम ही एक उपासना आहे. जिथं देह नाही, अपेक्षा नाही, फक्त अर्पण आहे. कृष्ण तिच्यासाठी गोकुळातील प्रियकर नाही, तर स्वरूपाचा आरसा आहे आणि या आरशात राधा स्वतःलाच ओळखते तेव्हाच 'श्रीरंग'चा खरा अर्थ उमजतो.

मंजूषाताईंच्या कवितांमध्ये भक्ती ही भावनात्मक न राहता अध्यात्मिक अनुभूती बनते. त्यांच्या लेखणीत भक्ती म्हणजे विनंती नाही, तर संवाद आहे. त्या राधेच्या स्वरात म्हणतात 'मी तुझ्या पावलांपाशी नाही, मी तुझ्या श्वासात आहे.' ही ओळ दाखवते की राधा-कृष्ण नातं हे द्वैतातलं अद्वैत आहे. राधेचं प्रेम इतकं शुद्ध आहे की तिथं स्वत्व हरपून एकात्मता मिळते. ती स्वतः 'मी' उरवत नाही; ती 'तो' बनते. कवयित्रीचा हा भाव भक्तीला आत्मज्ञानाच्या पायरीवर नेतो. त्या प्रत्येक कवितेतून एकच संदेश उमटतो. 'भक्ती म्हणजे हरवणं नाही, ती ओळख आहे परमाशी स्वतःची.

'श्रीरंग'मधल्या कवितांची भाषा शुद्ध, सहज आणि रसरशीत आहे. त्यात गीतेची भावलय आहे, पुराणकथांची गूढता आहे आणि मानवी मनाची कोमलता आहे. प्रत्येक कविता ही एक भजनसदृश अनुभव देऊन जाते. कधी शब्दांतून कृष्णाची वेदना ऐकू येते, कधी राधेच्या नजरेतून विश्वाचा विस्तार दिसतो. त्यांच्या लेखनात शब्दांमधील संवाद जास्त महत्त्वाचा आहे. कारण ही कविता पठणं नव्हे, ती अनुभवणं आहे. या संग्रहात राधा केवळ पौराणिक स्त्री नाही, तर स्त्रीत्वाचं प्रतीक आहे. तिच्या प्रेमात मृदुता आहे, पण सामर्थ्यही आहे. ती कृष्णाला हाक मारते, पण त्याच क्षणी स्वतःच्या अंतर्मनात उत्तर ऐकते. ही ओळख म्हणजे स्त्रीच्या आध्यात्मिक जागृतीचा सुंदर क्षण.

मंजूषाताईंच्या कवितांमधून राधेचा आत्मस्वर उमटतो. एक असा स्वर जो काळाच्या पलीकडे जातो, जो भक्तीतून बोधाकडे नेतो. या कवितांचा अनुभव घेताना वाचक केवळ रसिक राहात नाही. तोही राधेच्या या प्रवासाचा सहभागी

बनतो. प्रत्येक कविता म्हणजे एक ध्यान, जिथं शब्द हे मंत्र आहेत आणि भाव हे जप आहेत. वाचक जेव्हा या कवितांमधून जातो, तेव्हा त्याला कृष्ण बाहेर सापडत नाही. तो आपल्या अंतःकरणातच भेटतो आणि त्या क्षणी 'श्रीरंग' त्याच्याही अंतःकरणात फुलतो.

'श्रीरंग' म्हणजे भक्ती, प्रेम, विरह आणि ज्ञान या सर्व रसांचा संगम. कवयित्रीने या संग्रहातून दाखवून दिलं आहे की प्रेम ही एक साधना आहे आणि भक्ती ही त्याची पूर्णता आहे. या कविता म्हणजे राधेच्या हृदयातून कृष्णाच्या आत्म्यापर्यंतचा प्रवास जो प्रत्येकाच्या अंतर्मनात घडू शकतो.

'श्रीरंग' वाचताना जाणवतं 'प्रेम म्हणजे अपेक्षा नव्हे, ते समर्पण आहे; भक्ती म्हणजे अंधार नव्हे, ती ओळख आहे.'

श्री. यशवंत क्षीरसागर
साने गुरुजी शिष्य,
दादर, मुंबई.

अनुक्रमणिका

१) प्रीत म्हणून उरते प्रिया १५
२) अंग श्रीरंगाचे व्हावे १६
३) हृदय वाहिले आहे १७
४) मनातला मोरपीस १८
५) मोरपीस १९
६) मोहनाचे वेड ते २०
७) कृष्णमय हो राधिका २१
८) कृष्णबाळा मोह चाळा २२
९) श्रीहरी रे श्रीहरी २३
१०) मंजुवेणु स्वरबंध २४
११) तशीच तुझी नि माझी प्रीती २५
१२) प्रीतधाम संपूर्ण २६
१३) अन् वेणूच्या सुरात मधुऱ्या २७
१४) कृष्ण सख्याशी उन्मन २८
१५) प्रीतभाव उन्नेम २९
१६) ध्यानी मनी तूच तू ३०
१७) श्रीरंग माझा आकळे ३१
१८) हरवून गेली राधा ३२
१९) राधा मागणे वारंवार ३३
२०) सांगू कसे श्रीरंगा ३४
२१) प्रिया कृष्णवरा तूच ना.... ३५
२२) जिथे कृष्ण माझा ही राधाही तेथे ३६
२३) तुझा हात हाती सखे राधिके ग ३७
२४) कृष्णप्रीतीची रास ३८
२५) मुक्त बंध मुक्त मी ३९
२६) धागा मोरपीस ४०
२७) राधा सावळी मोहन गोरा ४१
२८) रंग तुझा लागला राधे ४२
२९) तू प्रेमगीत ती प्रीतगुणार ४३
३०) कृष्णमुरारी नजर ही प्यारी ४४
३१) तुझे माझे नाते, द्वैत की अद्वैत ४५
३२) कृष्ण उमटला राधा अंगा ४६
३३) श्याम कुसुम तू मी गंधदाणी ४७
३४) युगातली दीपिका ४८
३५) बघ कृष्णा मी सूर छेडिते ४९
३६) राधे तुझाच श्याम ५०
३७) तू सांग कृष्णराजा ५१
३८) तुझा कृष्ण लाभेल तुला ५२
३९) शब्दात कृष्णराधा ५३
४०) रंग संग मग दंग दंग ५४
४१) झाड अंगणात माझ्या ५५
४२) नीलवसने नयनमधुरे... ५६
४३) मायंदळ मायंदळ देऊन जा ५७
४४) कृपा तयाची असो अखंडित ५८
४५) राधा हरखून श्यामा ५९
४६) अनुनय भावविभोर ६०
४७) मातीतून विलसावी ६१
४८) युगात तू तू क्षणामधे ६२
४९) मन राधे राधे झाले ६३
५०) मी कृष्णमय वेडी ६४
५१) राधेश्याम रंगनाम ६६
५२) कणकण तुझाच आहे ६७
५३) होय तुळस कळस ६८
५४) तो मनमोहन राधारंजन ६९

५५) रंग टाक तू मनावरी ७०
५६) तीट राधेचे मोहन काजळ ७२
५७) हाक माझी ऐक ना ७३
५८) पुण्य कृपेचे असो गाठीशी ७४
५९) फिरो केवळ तुझाच हात ७५
६०) ऐक माझी प्रार्थना ७६
६१) दीपावलीच्या पणतीमधुनी ७७
६२) मोहोरून आली मंजुमंजिरी ७८
६३) कृष्ण राधा एक ती ७९
६४) रंग कोणता ८०
६५) मेंदी बाहेरी अंतरी ८१
६६) मीच राधिका प्रेमा तृष्णा ८२
६७) प्रेम कृष्ण नाव ८३
६८) प्रेमाचे असे धाम ८४
६९) रंग असे कोणते ८५
७०)अंग श्रीरंगाचे व्हावे ८६
७१) राधा हरखून श्यामा ८७
७२) नीलवसने नयनमधुरे... ८८
७३) शब्दात कृष्णराधा ८९
७४) रंग संग मग दंग दंग ९०
७५) कृष्ण निळा मनभावी ९१
७६) प्रेम ही उनका एक सत्य ९२
७७) अजूनही तुझी राधिका ९३

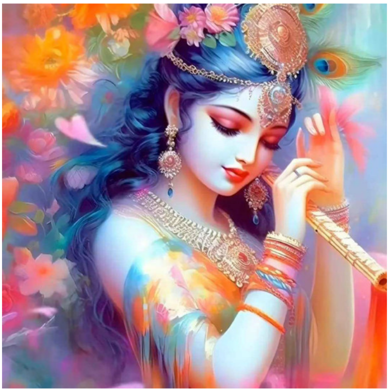

(१)
प्रीत म्हणून उरते प्रिया

किती तुझ्याशी एकरूप मी
देह वेगळे तुझे रूप मी
तू माझ्यात की मी तुझ्यात रे
नको जाणणे श्यामरूप मी

श्वास चालती नाम चालते
श्याम श्याम मन सदा बोलते
हरवून बसते तुझ्या विचारी
मी कुठे मजसी न कळते

भेटीसाठी जीव तळमळे
तू दिसता मज दिलासा मिळे
कुंजवनातील पानोपानी
राधा राधा बघ ती आकळे

सांज तिथली भारलेली
रात कृष्णी डुंबते
वेडी राधा स्पर्श हळवी
श्याम पावा चुंबते

भान ना मज राहते
राधा सदा झुरते प्रिया
संपते ना ती कधी
प्रीत म्हणून उरते प्रिया

दि.०५ /०१/२०२४
सकाळी ०९.३८ वा.

(२)
अंग श्रीरंगाचे व्हावे

गुलाबाच्या पाकळीला
गंध गुलाबीच आला
रंग सुगंध आकार
कोणी ठरवून दिला

कोंब कळीचा डोकवे
फांदीवर पानातून
झाड हळूच सुखावे
त्याच्यामुळे की आतून

कळी कळीदार होते
रेशमाचे अंग ल्येत
आवरणा भेदताना
रूप नवे नवे घेत

आत बांधली पाकळी
उमलते अशी काही
तिच्या मनातील सारे
जणु फुलातुन पाही

आता हासऱ्या फुलाला
कोणी छंद मोहवावे
नाविन्याची प्रीत लाभे
अंग श्रीरंगाचे व्हावे

दि.२३/०६/२०२४
सकाळी ०७.२३ वा.

(३)
हृदय वाहिले आहे

किती रंगशील रंगामध्ये
राधे श्रीरंगाच्या
कथा आपुल्या होतील गाथा
अमर प्रीत संगाच्या

एक छेडिली तार सुराने
धुंद मग्न तू झाली
धावत सखये माझ्यासाठी
आतुरतेने आली

सप्तसुरांच्या सीमा आपुल्या
प्रीतरागिणीला ना
वेणु हसते अधरी बसते
राधाकृष्ण मधुलीला

चंद्र खुलावा तू मी असता
चांदण्यात रोहिणी
कशास मिटशी नयन बोलके
मंजु मधुर मोहिनी

क्षण हे सुंदर मन अपरंपर
हृदय वाहिले आहे
राधा पाहते कृष्ण उरातून
कृष्ण राधेला पाहे

दि.२५/०७/२०२४
सकाळी ११.२९ वा.

(४)
मनातला मोरपीस

मनातला मोरपीस फिरतो कसा
श्रीरंग मनी माझ्या उरतो तसा
भाव माझे प्रीतीतले अति अलवार
अनुभव घेत जाशी अति हळुवार

आठवांच्या हिंदोळ्याला उंच उंच झूल
तशी तुला पडते ना माझी सख्या भूल
हाती माझा हात येता हरखून जाशी
नदीकाठी गाव एक नव्याने पाहशी

आता हवा अलगद आल्हाद देते ना
बोल माझे मंजु वेणु प्रल्हाद देते ना
मन माझे मोरपीस फिरे काळजात
कसे कुठे जुळविले धागे या जगात

हरवले क्षण आता शोधावे तू इथे
हाक जिथे मारशील पहा मला तिथे
जन्म फिका रिकामासा जातो का वहात
क्षण एक युग देतो अंतरी रहात

बरसात तुझ्यावर भाव भरलेली
भेट होती आपली का कधी ठरलेली
आता एकरूप व्हावे जगणेच सारे
हवे तसे वहावेत नशिबाचे वारे

दि.२९/०७/२०२४
सायं. ०५.२७ वा.

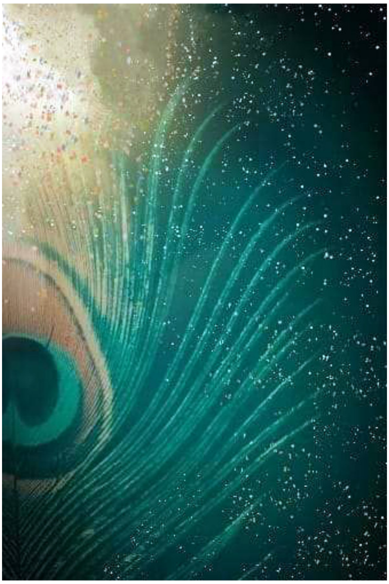

(५)
मोरपीस

कधी कधी मनावर भावनेच्या
कुंचल्याचे मोरपीस फिरते ना
हळुवार मनास भावलेला श्याम
त्याच्या आठवणीत राधाही उरते ना

किती आणि कशा बरं पुसाव्यात
मनाच्या कोंदणातील स्मृतींच्या घुंगुरमाळा
त्यांना पुन्हा पुन्हा वर येत आठवांचे
डोंगर उभे करण्याचाच चाळा

नको तरी कसे म्हणावे की त्या
इतक्या हळुवार अलवार फिरतात
मनाच्या तळाशी खोल खोल कुठेतरी
कधीही न विसरण्यासाठीच उरतात

एकदा ठरवले अजिबात आठवायचे नाही
मनाला आता कधीही त्या जुन्या
साम्राज्यात पाठवायचे नाही
हळूच मनाने म्हटले, 'काय
मी आता मला भावले
तेही साठवायचे नाही?'

असे नको करुस ना म्हणत
मनाने मनानेच दडवून ठेवलेले
मोरपीस फिरवले
मी पुन्हा त्या स्मृतींच्या खेळात
सरलेल्या काळाला गिरवले

दि.१५/०८/२०२४
सकाळी ०६.५७ वा.

(६)
मोहनाचे वेड ते

बघ नभातून सूर येती
आसमंती बासरी
रोज उमले गोपिकेच्या
राधिका मनी हासरी

पाहता त्या सावळ्याला
तार हृदयी छेडते
सांग ऐसे लागले का
मोहनाचे वेड ते

जाता यमुनेच्या तिरी का
तोच भेटे दामोदर
का खडा मारून जातो
घट फुटे भिजतो पदर

काज ना सुचते ग काही
तोच तो दिसतो मला
कणकणी का भास त्याचा
क्षणक्षणी भासे मला

वाटते हा जन्म सारा
पाऊली त्या वाहिला
आज मी सखये हरीला
अंतरंगी पाहिला

दि.२४/०८/२०२४
सकाळी ०७.३७ वा.

(७)
कृष्णमय हो राधिका

रूप तुझे श्रीरंगा कैसे
राधेच्या ह्रदयातुन जैसे
अंग श्यामल सावळ्याचे
संग नीलकमल तैसे

चंद्र खुलतो रासलीले
चांदण्यातुन दंग तू
राधेच्या ह्रदयात वसशी
मधुर मंजु छंद तू

एकरूप नि एकजीव
मिसळुनी जातो प्रिया
एकरस होताच दंग
राधेश्याम एकचि क्रिया

वसन सारखे ताल सारखे
सूर गवसून बोलती
राधेश्यामा संगतीने
प्रीत युगुले तोलती

रंगलेल्या सांजकाळी
दंगलेल्या गोपिका
गोपही धरतात फेर नि
कृष्णमय हो राधिका

दि.२५/०८/२०२४
सकाळी ०७.२१ वा.

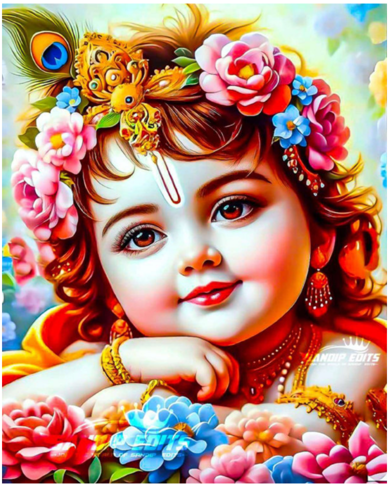

(८)
कृष्णबाळा मोह चाळा

कृष्णबाळा मोह चाळा
रूप सुंदर गोड ते
हरखुनी जाते यशोदा
नाते आपुले अजोड ते

डोळ्यातील मोहिनी मज
खिळवुनी ठेवे सदा
जन्मला कोठे कसा पण
माय मज केलेस बा

अधर जिवनी माधुरीची
खाण मजसी लुभविते
गोड पापे किती मी घेऊ
पुण्य कोणते उभविते

गोल गोंडस चेहऱ्यावर
हास्य माधुरी जी विलसे
मोरपीस त्या जावळावर
ओठी बासरी नित बसे

ये रे ये मनमोहना
लाडक्या बाळा प्रिया
मांडीवर बसशील जरा
मज चुंबू दे तव मुखश्रिया

दि.२६/०८/२०२४
सकाळी ०५.४९ वा.
गोकुळाष्टमी

(९)
श्रीहरी रे श्रीहरी

श्रीहरी रे श्रीहरी मी
होत जावे बासरी
अधरी श्वासांच्या लयीतून
पाहशी मज हासरी

मी सुरांच्या सोबतीने
तुज मनी नित राहते
सागरासम तू अथांग नि
प्रीतसरिता मी वाहते

भान ना उरते कधीही
बस तुझी होते प्रिया
लोचनांना झाकताना
रूप सुन्दर सत्क्रिया

अंग अंगा छेडताती
सूर वेणूचे तुझे
रोमहर्षी अंग फुलते
रंग मी लिंपू तुझे

सांग तू कैसे जगावे
जागलेल्या भावना
कोणते नाते हे आपुले
कोणत्या ऋणबंधना

दि.२७/०८/२०२४
सकाळी ०६.४३ वा.
गोपाळकाला, दहीहंडी उत्सव

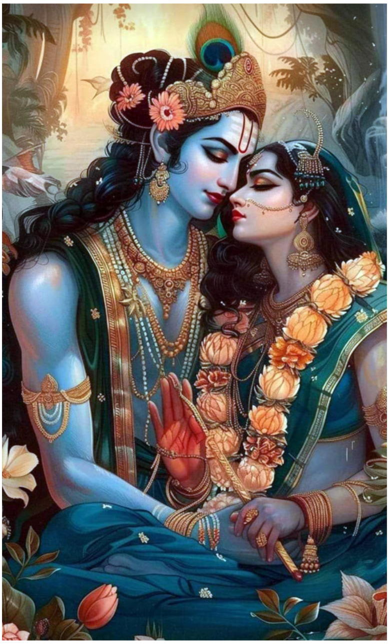

(१०)
मंजुवेणु स्वरबंध

मी तुझ्यात समरस तू माझ्यातून
श्रीरंगा मनभावना
देह आगळे हृदय एकरूप
कुणीच घेईल ठाव ना

मिटुनी लोचना रूप देखता
आत वेगळा श्याम मिळे
राधेसंगे एकरूप जो
कृष्ण सावळा धाम मिळे

हाती बासरी सुरांच्या सरी
ओढ ही कसली वरचेवरी
जन्म कोणते आदी अनादी
मीलन कसले हे भूवरी

श्वासांमधल्या लयीत आणि
गंधामधल्या गंधी तू
तुजविण नाही अन्य गोडी मज
छंदांमधल्या छंदी तू

ही प्रीतीची रीत कोणती
कसले हे अनुबंध
ऐकू येईल युगायुगातून
मंजुवेणु स्वरबंध

दि.०५/०९/२०२४
सकाळी ०९.१२ वा.

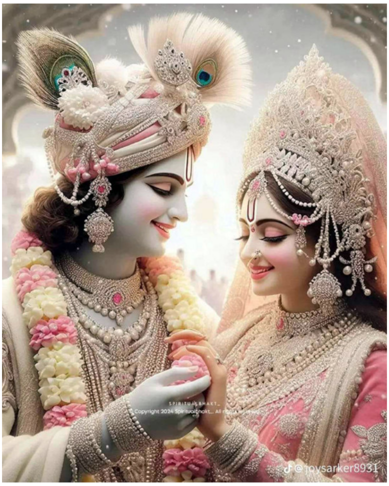

(११)
तशीच तुझी नि माझी प्रीती

शब्दप्रभू जरी तुला मी वाटे
प्रीतीमध्ये शब्द थांबती
भाव भावना आपसूक उमटून
शब्दकुसरी का खरे लांबती

नकळत मिटती लोचने दोन्ही
लज्जा तेथे प्रकटुन जाते
स्पर्श तुझे मज तनुशी होता
काया रोमांचित हो रहाते

केशही पुलकित रोम रोम मज
तुला समर्पित होऊन जातो
काय मनाचे पुसशी प्रियवरा
कणकण प्रेमाने गीत गातो

श्वास चालती लयीत तुझिया
मिसळून जाती श्वासांमध्ये
ध्यास वेगळे नुरती न माझे
मिसळून जाती ध्यासांमध्ये

जशी राधिका वेणुनादे
जन्मोजन्मी उरली आहे
तशीच तुझी नि माझी प्रीती
ईश्कृपेने स्फुरली आहे

दि.२०/०९/२०२४
सकाळी ०७.५५ वा.

(१२)
प्रीतधाम संपूर्ण

एकरूप तू एकतान मी
एक आत्म बघ झालो
ऐक राजसा श्याममोहना
श्रीरंगी रे न्हालो

कोण म्हणेल ही प्रीती इथली
नाही नाही केवळ
स्वर्गामधले सूर जुळाले
गीत विशुद्ध हे निव्वळ

मी तू जवळी असता माधव
भान हरपुनी जाते
मिटती लोचन कलिका अलगद
मौन बोलूनी जाते

कसे सांगावे या विश्वाला
विश्वरूप तू माझे
कैसी राधा म्हणून का पुसता
कृष्णरुप हो माझे

युगायुगांच्या कथा सांगतील
प्रेम अनोखे अपूर्व
राधाकृष्ण ना कधी वेगळे
प्रीतधाम संपूर्ण

दि.१४/१२/२०२४
सकाळी ०८.०४ वा.

(१३)
अन् वेणूच्या सुरात मधुऱ्या

तू वाजव मुरली मुरलीधरा
ते सूर स्वर्गातील येती धरा
मज मनी लहरी उठती कैशा
मज ओढ जाणवे होय त्वरा

कुठले अन कैसे नाते रे
अनुबंध कोणते ना जाणे
देहाच्या पलीकडले काही
हे आत्मसूर मानस गाणे

जगताला वाटे प्रीत कथा
मज वाटे निरंतरची धारा
तो हळूच कुजबुजतो आहे
वृंदावनातील वारा

इथल्या पाना फुलात राधा
श्याम डोलतो आहे
अन वेणूच्या सुरात मधुऱ्या
प्रीत बोलतो आहे

किती काळचे मीलन आपुले
किती वेळाची भेट
राधाकृष्ण हे प्रीतरसायन
कवेत घ्यावे थेट

मग जी मिळते प्रीतप्रेरणा
अतुल्य आहे नाम
राधे राधे कुणी म्हणा की
म्हणा हो राधेश्याम

दि.२३/१२/२०२४
सकाळी ०७.५३ वा.

(१४)
कृष्ण सख्याशी उन्मन

राधेश्याम मुरारी
तुझी आस असे न्यारी
युगे लोटती अनंत
तुझे नाम जीवा तारी

तुझ्यापायी वाहिलेले
पंचप्राण राहिलेले
राधाकृष्ण प्रीतरंग
जगताने पाहिलेले

लोचनात चित्र तुझे
वेणू स्वर कानी गाजे
कुणी हृदय ऐकता
कृष्ण कृष्ण ऐसे वाजे

छवी मनमोहनाची
भावरीत जीवनाची
उमटून ये सहजी
हास्य लकेर ओठीची

मोरपीस माझे मन
कृष्णमय कण कण
राधा नोहे राधा आता
कृष्ण सख्याशी उन्मन

दि.२४/१२/२०२४
पहाटे ०५.२२ वा.

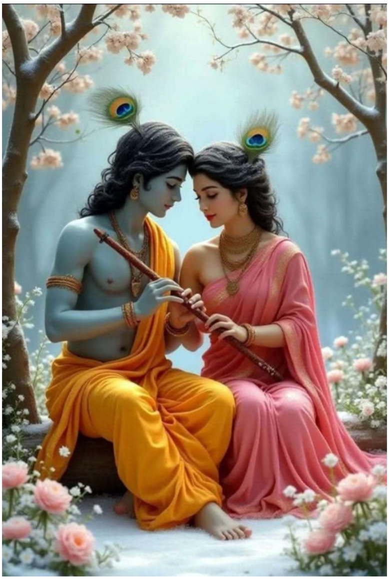

(१५)
प्रीतभाव उन्नेम

तू माझा मी तुझी मोहना
काय भारावणे
सूर एक मुरलीचा छेडून
दंग त्यात राहणे

कुंजवनातील लतिका नाजूक
पुष्पवल्ली डोलती
शब्देविण ही फुले पाकळी
रोमरोम बोलती

मोरपिसाच्या तलम चक्षुने
रतीमदनाचा नेम
मिटून लोचने चित्र उभे जे
प्रीतभाव उन्नेम

गुंग राहते राधा आणिक
गुंग रंग श्रीरंग
सप्तसुरांच्या अनवट श्रुतीने
रोमांचित निज अंग

कसे कोण जाणेल अनामिक
भाव युगांचे जपले
केवळ क्षणभर सहवासाने
श्वास गंध जे टिपले

दि.०२/०१/२०२५
रात्री ११.४३ वा.

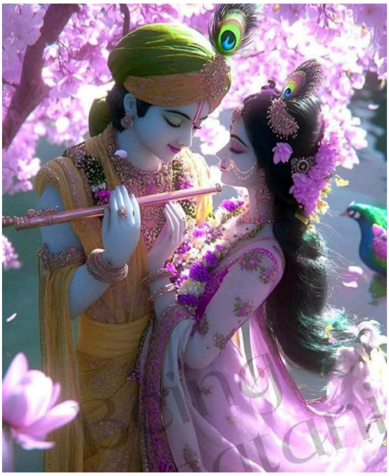

(१६)
ध्यानी मनी तूच तू

ध्यानी मनी तूच तू रे
मोहनाची जादू ही रे
नाही सखे राधिके ग
तूच माझी मोहिनी गे

रंग किती देतसी तू
सांग अनंगासवे
दंग श्रीरंग खरा
राधाराणी तुजसवे

सूर तूच छेडीशी
स्वर्ग धून वाजते
प्रीत तुझी माझी प्रिये
त्रिलोकात गाजते

देखता तुला सख्या
रोमरोम रोमतो
पाहता तुला प्रिये
श्याम स्वतः मोहतो

मिटते लोचनास मी
तूच जवळी भासतो
मिटून घेत पाकळी
चंद्र नयनी हासतो

ध्यानी मनी तूच तू ग
जीवनास आस तू
राधे राधे बोलताच
श्याम श्याम भास तू

दि.०६/०१/२०२५.
रात्री ०९.२३ वा.

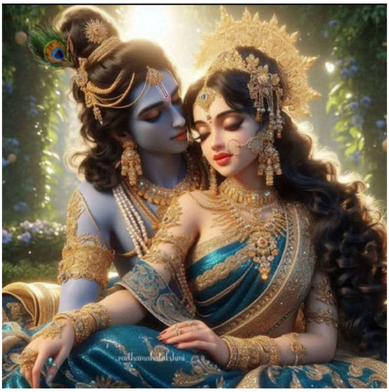

(१७)
श्रीरंग माझा आकळे

पारदर्शी काळजाची
प्रीत बिंबली पहा
त्या तिथे निशेस
शशीने अलगदशी चुंबीली पहा

त्या नदीच्या ओघळातून
वाहणाऱ्या झुळझुळया
लहरी उठती आणि वाटती जणू
जलराणीच्या कळ्या

तू नभातून केशराचे
कोण फुलवी हो मळे
रंग सारे सांडताना....
श्रीरंग माझा आकळे

त्या भुईच्या गर्भकोशी
बीज दडलेले असे
एक रेणू एक अणू
विश्व घडलेले दिसे

तेज बिंबातील शक्ती
अंगअंगी नांदते
आत एक दिव्य वास
संग संगी सांगते

दि. ०९/०१/२०२५
रात्री ११.१५ वा.

(१८)
हरवून गेली राधा

झाली कसली सावळबाधा
वेडी झाली राधा
तिचे तिला ना भान कोणते
हरवून गेली राधा

दिसे तिलाऽऽऽ जेथे तेथे
कृष्ण प्रियाचे बिंब
भावसरितेतून होतसे
राधा वेडी चिंब

कुठे किनारा तिला न माहीत
जाते वाहत राधा
मिसळून जाण्या मोहनसागर
अधीर भेटण्या राधा

स्वर वेणूचे कुठून येती
उगाच कानावरती
किती हलविले हाका दिधल्या
येई न भानावरती

कैशा जुळल्या कुठल्या तारा
धुंद होतसे वारा
नाही तनाचा नाही मनाचा
आत्ममयूर पिसारा

दि.१४/०१ /२०२५
रात्री ११.४३ वा.

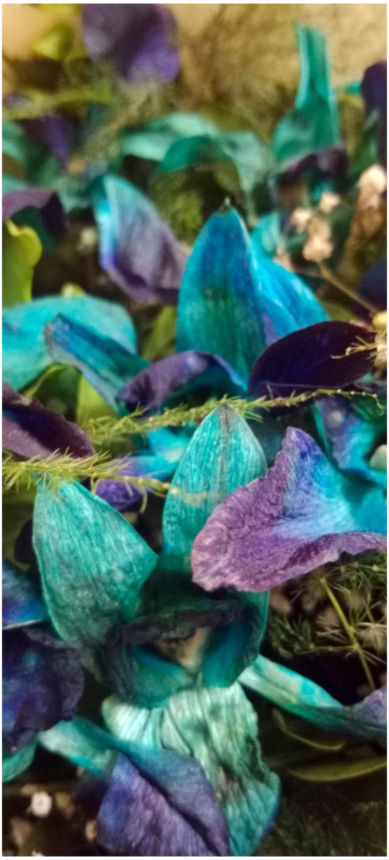

(१९)
राधा मागणे वारंवार

श्याम रंगाच्या याच फुलांनी
मन माझे बावरले
गुंतून गेले श्यामल वेळी
ते न पुन्हा सावरले

पुन्हा पुन्हा मी पाहत होते
सावळ्यस जणु येथे
कुठे कुठे मी पाहू त्याला
पाहीन जेथे जेथे

रंग कोणता संग कोणता
नको दुजे मज काही
एक श्रीहरी व्हावा माझा
राधा मनी तो राही

चिंतन त्याचे अविरत चाले
चाले ध्यान नित त्याचे
कणकण त्याने गेला भारून
जीवन झाले त्याचे

म्हणून आता नुरली राधा
उरला नंदकुमार
एकरूप हो जन्मोजन्मी
मागते वारंवार
राधा मागणे वारंवार

दि.१६/०१/२०२५
सायं ०७.२५ वा.

(२०)
सांगू कसे श्रीरंगा

मी दंग दंगते ना
तुज रंगी रंगते ना
सांगू कसे श्रीरंगा
तुजसंग संगते ना

बुडते सुरात वेणू
मज अंतरात वाजे
वाकून पाहते तर
ह्रदयात तूच साजे

बघ आसमंत सारा
संमिश्र वाटतो हा
कोठे तो वाटे राधा
कोठे नि सावळा हा

बुडतो रवी तरीही
थोडा थबकतो आहे
पाहण्यास प्रीत आपुली
किंचितसा थांबताहे

वेड्या भरात सांज
रेंगाळते कधीची
नाती जुळून येती
आताची ना आधीची

दि.३०/०१/२०२५
सकाळी ०६.३७ वा.

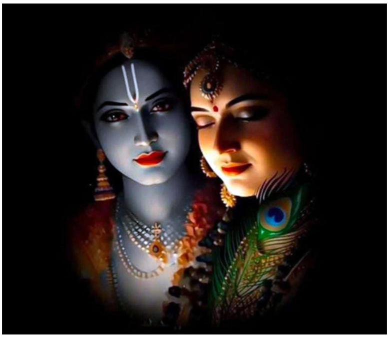

(२१)
प्रिया कृष्णवरा तूच ना....

का मिटले तू राधे डोळे
सांग जरा तू सांग ना
रूप तुझे मग साठवताना
आत बाहेर तूच ना
प्रिया कृष्णवरा तूच ना....

उगाच वाटे सत्य आहे की
श्याम तू नाझी कल्पना
वृंदावनी येतील कानी बघ
वेड्या काही जल्पना

राधे तुला न सोडीन कधीही
डोळे उघडे वा झाकता
जसा स्वर्ग सापडे नभाला
भुईवर अलगद वाकता

काही नाती कैसी जुळती
उत्तर कोणी द्यावे
ओंजळीत जे दान मिळाले
सार्थक होऊन जावे

असेच राहील नित्य निरंतर
प्रेम आपुले गहिरे
ना देहाचे बंधन अथवा
ना जन्माचे फेरे
ना जन्माचे फेरे.....

दि.०१/०२/२०२५
सकाळी ०६.१९ वा.

(२२)

जिथे कृष्ण माझा ही राधाही तेथे

कितीदा तुला मी मला रे वहावे
तुझ्या लोचनी रूप माझे पहावे
तुला सांगते कृष्ण दामोदरा रे
तू माझ्या मी तुझिया मनी नित रहावे

तू माझीच आहेस सखी प्रियतमा गे
राधे तुझ्याविण सुना आतमा गे
तू माझीच साथी सदा संगिनी गे
तू अर्धांगिणी मोहिनी मज रमा गे

कसे सांगू रंगात न्हाते श्रीरंगा
उगा मांडतो तूच हृदयात दंगा
किती जन्म रे युगयुगांची कहाणी
तुझ्या मागते नित्य देवा मी संगा

अशी लाभता धन्य मी रागिणी गे
तू माझी नि माझी मृदुल मानिनी गे
तुझ्या माधुरीने मी आकंठ बुडतो
संजीवनी तूच मज तारिणी गे

असे सौख्य देणे तुला प्रीत होऊन
नव्याने मी जगणे नवी रीत होऊन
मी धारा जराशी उलट वाहणारी
तू राधा म्हणावे मला चिंब होऊन

तुझ्या प्रीतीसाठी मी विसरून सारे
विश्वात मांडून नव्याने पसारे
मनमोर नाचे कसा आत्मरंगी
खुलतात त्याचे तुझ्याने पिसारे

अनुरूप जोडी तुझी माझी येथे
जिथे कृष्ण माझा ही राधाही तेथे
कुणी शोधतील धागे कुठले कधीचे
जिथे स्वर्ग थोडा हे नाते आधीचे

दि.१०/०२/२०२५
रात्री ११.४३ वा.

(२३)
तुझा हात हाती सखे राधिके ग

तुझा हात हाती सखे राधिके ग
जरा हिंदोळ्यावर झुलू ये इथे
असे मिटले डोळे तुझे आणि माझे
नव्या विश्वी गेलो पहा त्या तिथे

वसन सोनेरी कांचनी स्वप्न झाले
पहा त्या तिथे पुष्प उमलून आले
तुझ्या केशसंभारी डुलले कुसुम जे
सुरभीत नहाण्या भृंग गोळा ते झाले

ही पुष्पमाला जी रुळते तनुवर
तुझी आस तिजला छबी मज मनावर
तुझे हास्य देते अशी तृप्तता की
उमटते हसू येथ माझ्या मुखावर

असे वाटते स्वर्ग येथे हा झुकला
धरा उंच झाली नि टेके नभाला
अशा पोकळीतून झुलतात काया
हा कसला दिलासा मिळे मज मनाला

अशी राहो कायम तुझी माझी प्रीती
हा अनुराग आपुला अनोखी ही रीती
असे क्षण हे आपुले रेखून रहावे
वेणूत स्वर आपुली गुंजाळ गीती

दि.१२/०२/२०२५
रात्री ११.५७ वा.

(२४)
कृष्णप्रीतीची रास

थांब मुरली तू जरा पहुडली
राधा सांजेसवे
एक सूर बघ झाले आमुचे
गीत उमटले नवे

कुठे सांडला रंग पिसारा
आकाशाच्या शिरी
निळसर भासे सायंकाळी
मेघाच्छादित गिरी

चंद्र चांदण्या स्तिमित जाहल्या
राधा रूप पाहुनी
श्याम सावळा राधा प्रेमे
गेला की हरवुनी

मीलन झाले आत्मरूपाचे
ती मी मी ती एक
किती चाललो युगे न माहीत
क्षण दवडले अनेक

असेच जेंव्हा कुणी भेटतील
राधेश्याम हो भास
अविरत चाले ओढ लागूंनी
कृष्णप्रीतीची रास

दि.१३/०२/२०२५
सकाळी ०७.२९ वा.

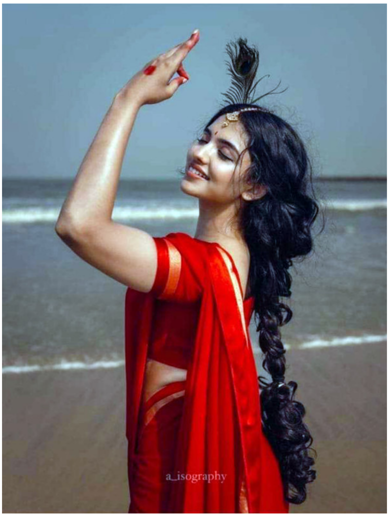

(२५)
मुक्त बंध मुक्त मी

तू कृष्णसखी तू चंद्रमुखी
तू शुक्राची चांदणी
तू भाग्य माझे तू सौख्य माझे
तू तुळस अंगणी

तुझी प्रीत मुकुट माझा
तुझी रीत मान्यता
तूच राधा स्वप्नीची
अनन्य तू न अन्यता

पाहता तुला न मी
राहतो कधीच माझा
जाहलो आधीच राणी
जाहलो तुझाच राजा

मोरपीस डोलते
तुझ्याच केशकुंतली
प्राण कुंजी का अशी
तुझ्या जीवात गुंतली

सांगतो प्रिये तुला
तू जन्म माझा सांधला
मुक्त बंध मुक्त मी
तरी तुझ्यात बांधला

दि.०१/०३/२०२५
रात्री ०१.०५ वा.

(२६)
धागा मोरपीस

तुझ्या माझ्या नात्यातला
धागा मोरपीस आहे
तुझ्या माझ्यातला दुवा
मोरपीस सख्या राहे

रंग त्याचे जे खुलती
तेच मना भुलविती
रानावनात वेणूच्या
स्वर कुना डुलविती

यमुनेच्या जळामध्ये
लाटा उसळती दंग
त्यात प्रतिबिंब दिसे
पहा सावळा श्रीरंग

तुझ्या माझ्या नात्यामध्ये
एक सांज की सांजते
ती न ढळते चळते
राधाराणीला छळते

आजही जा वृंदावनी
सांज सावळी शोभते
मोरपीस माथ्यावर
कृष्णप्रेमाने राजते

दि.०९/०३/२०२५
रात्री ११.४८ वा.

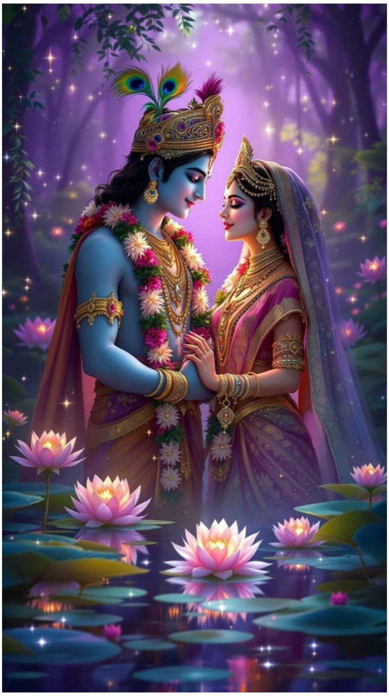

(२७)
राधा सावळी मोहन गोरा

वरले वरले तुजला वरले
हरूनी मन मी गेले जिंकून
तुला मिळवुनी सार्थक जीवन
इहपरलोकी तुझीच होऊन

राधा कोठे कुठेच नाही
श्रीकृष्णाच्या मनात राही
प्रेम खरे कोणते कसे ते
राधेश्याम होऊन तू पाही

रूप कसे ते परस्परांचे
परस्परातून मिसळून गेले
राधा सावळी मोहन गोरा
असे कसे हो विपरीत झाले

उघड्या नयनी रूप दिसावे
मजला मिटता तोच दिसे
स्मित चेहऱ्यावरी विलसते
आत बाहेरी तोच हसे

माळ घातली तुझ्या गळ्यात रे
सुमन कोवळे मन माझे
तूच कृष्ण राजसा श्वास मज
ध्यासही तूच रे बघ माझे

दि.१२/०३/२०२५
रात्री १०.४७ वा.

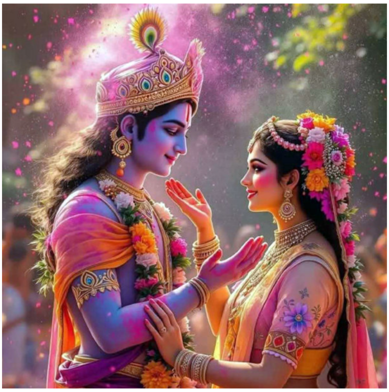

(२८)

रंग तुझा लागला राधे

असा रंग मज अंगावरती
तुझा लागला राधे
कृष्ण कृष्ण ना राहिला आता
प्रेम गणित हे साधे

रंग रंगला तुझ्यासवे हा
श्रीरंगही रंगातून
एक वेगळा रंग लाभला
प्रिये तुझ्या संगातून

जीवन झाले सुरेल संगीत
सुरम्य सुगम्य सुंदर
सुरंगीत हे चित्र देखणे
रंगीत सारे अंबर

धरती बुडाली रंगांमध्ये
अशी पंचमी आली
पाने फुले अन झाडे वेली
राधा रंगी न्हाली

युगयुग गेली उलटून तरीही
राधा श्याम हे नाते
आजही वेणू वृंदावनी पहा
युगल गीत हे गाते

दि.१४/०३/२०२५
सकाळी ११.३९ वा.

(२९)
तू प्रेमगीत ती प्रीतगुणार

तुझ्या मुरलीत राधा उरली उरली
ती राधा रे आता नुरली नुरली

ती वंशी झाली तुज वंशीधरा
तू गगन श्यामल ती वसुंधरा

ती सप्तसूऽऽर तू लय मधुराऽऽ
तिने केले समर्पित, तू ठेवी अधरा

ती धुन धुंदी, तू धरणीधरा
तुज मनी तियेविण ना इतरा

तू नयन मस्त ती नजर खुमार
तू प्रेमगीत ती प्रीतगुणार

दि.१६/०३/२०२५
सायं. ०५.२२ वा.

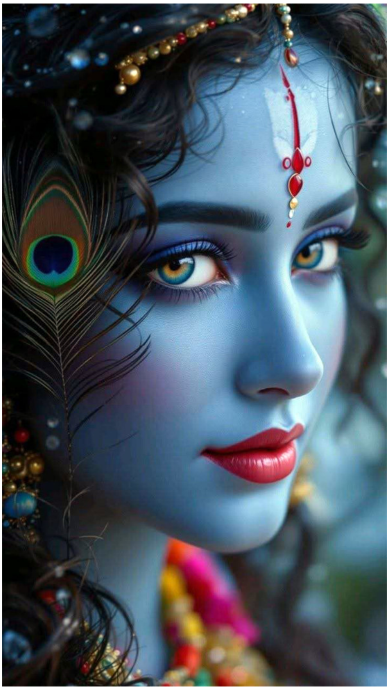

(३०)
कृष्णमुरारी नजर ही प्यारी

कृष्णमुरारी नजर ही प्यारी
अशीच राहो मजवरी
आशीष लाभो तुझे अनन्यसे
स्वर्ग लाभे मज याच भूवरी

रंग वेगळे रंग कोणते
रंग तुझे श्रीरंग हरी
स्पर्श आगळे तुझे भासती
मोरपंख येताच करी

तिलक तुझ्या बघ भाळी शोभतो
भाग्य उजळते माझे
मूर्त तुझ्या देखण्या किती अन
हृदयी कान्हा तूच विराजे

अधरांवरती सूर कोणते
कोठून आला तू परमेशा
धन्य देवकी वसुदेव नंद
अन धन्य यशोदा भाग्यरेषा

तू राधेची आस सावळ्या
तू मीरेचा ध्यास
तूच मोहना अंतरातला
माझ्या दृढ विश्वास

दि.१७/०३/२०२५
सकाळी ०६.३९ वा.

(३१)
तुझे माझे नाते, द्वैत की अद्वैत

तुझे माझे नाते इथले की तिथले
द्वैत की अद्वैत कसे सांगू
मन म्हणतं नकोच त्यात अडकू
मनावर एक मोरपीस टांगू

रंग तुझा सावळा नि रंग गोरा माझा
बघणाऱ्याच्या नजरेतले रंग ते
एकरूप होऊन गेलेलो आपण तर
मी सावळी तू गोरा असेच संग ते

यमुनेच्या जळात वेणूच्या सुरात
वृंदावनी काननात तूच तू
राधे राधे जपता जन
मनामनात तूच तू

कुणी म्हणतं राधेनं
चोरीला की कृष्णा
कृष्ण म्हणे राधा माझी
अधुरीशी तृष्णा

मीलनाची ओढ की ते धागे
कुठे सांधले कुणी बांधले कुणास ठाऊक
डोळ्यातून झरतात न आजही
आपुल्या प्रीतीच्या स्मृती भावुक

लीन म्हणे तल्लीन आपण दोघे
तनमन कणकण आपण दोघे
एकच तत्त्व दोन प्रकारे तरी एकच
असे प्रकटलेलो आपण दोघे

दि.२०/०३/२०२५
सकाळी ०८.१२ वा.

(३२)
कृष्ण उमटला राधा अंगा

असे रंग उधळून दिले तू
प्रिया मुरारी श्रीरंगा
रंगपंचमी रंगून गेली
कृष्ण ऊमटला राधा अंगा

रंग गुलाबी रंग केशरी
रंग पिवळसर तू टाकला
इंद्रधनू बघ आज वसनी
सुंदरसा उमटला

स्पर्श लाभता तुझा प्रियवरा
रंग हे डोलू लागले
प्रीत तुझी माझ्यावर असीम
कानी हेच बोलू लागले

एकमेकातून मिसळून
दंग झाले रंग हे
प्रीत आपुली सांगताना
गंध झाले रंग हे

दशदिशा रंगाळलेल्या
स्वर्ग रंगी रंगला
ही धरा रंगात न्हाली
क्षण नि क्षण हा दंगला

दि.१९/०३/२०२५
सकाळी ०६.२३ वा.

(३३)
श्याम कुसुम तू मी गंधदाणी

रंग सावळे दलही कोवळे
श्याम कुसुम तू मी गंधदाणी
गर्भरेशमी प्रीत फुलावी
धुंद राधेची ही छंदगाणी

तुझी निळाई मनात भरली
राधा सावळी उरली
जाशी तू जेथें तेथे येईन
राधा सावली ठरली

निळ्या नभातुन मेघश्याम हा
श्याम सावळा राजे
यमुनेच्या लाटांतून आजही
गीत प्रीतीचे गाजे

सांज सावळी रात काजळी
सकाळ श्यामल होते
संध्या समयी आकाशाची
वसुधा प्रेयसी होते

रंग तुझा मी कोरून घेईन
हृदयाच्या पाकळी
स्मित सावळी हसली वेडी
गालावरची खळी

दि.२६/०३/२०२५
रात्री ११.४० वा.

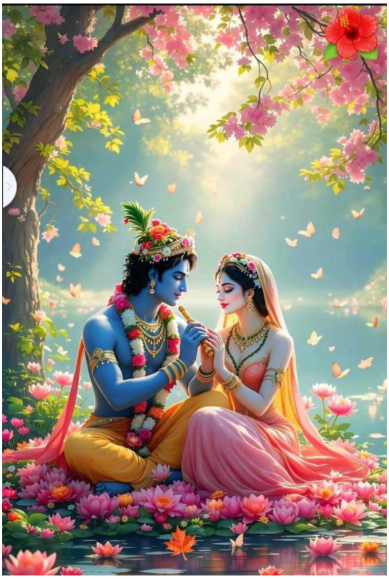

(३४)
युगातली दीपिका

चल राधे चल संगे वाजवू
वेणू स्वर मधुराणी
सात सूर ना लाभे आठवा
राधेश्याम कहाणी

झाडावरती पाने होती
फुले कोवळी हलती
गाळून देती अलगद साऱ्या
पाकळ्या जणु कळती

रंग नभाचे रंगून जाती
रोज वेगळे तेथे
राधेसंगे श्याम रमावा
म्हणून का हो येथे

मग छेडता सुर हे सुंदर
उमटून ये गीतिका
प्रेमकहाणी तुझी नि माझी
युगातली दीपिका

हसल्या हसल्या कुमुदिनी या
मृणालिनी भगिनी
सांज खुलावी राग उधळुनी
अनुरागी रागिणी

दि.२८/०३/२०२५
रात्री १०.४३ वा.

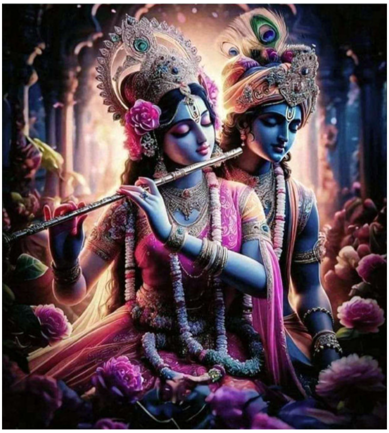

(३५)
बघ कृष्णा मी सूर छेडिते

बघ कृष्णा मी सूर छेडिते
आज तुझ्या मुरलीतून
स्पर्श तुझे त्या स्वरांस झाले
गंध प्रकटती आतून

एक गीतिका आत जन्मते
तुझ्या प्रीतीची धन्य
सप्तसुरांच्या लाटांवरूनी
फिरते आता अनन्य

आसमंती ते सूर खेळती
रास जशी तू खेळे
एकच असूनी कृष्णमुरारी
वेडे गोपिका केले

मोरपिसाचे मऊ मुलायम
सूर बासरी होते
राधाराणी मिटुनी डोळे
उगा हासरी होते

तुही मिटले नयन सावळ्या
एकरूप मग झालो
रम्य सुरांच्या स्वरगंगेतुन
वाहत कोठे आलो

तोच किनारा तनुशी शहारा
स्पर्श बोलका वाटे
पुन्हा पुन्हा मज मनी सख्या रे
प्रीत आकाश दाटे

दि.२९/०३/२०२५
रात्री ११.४८ वा.

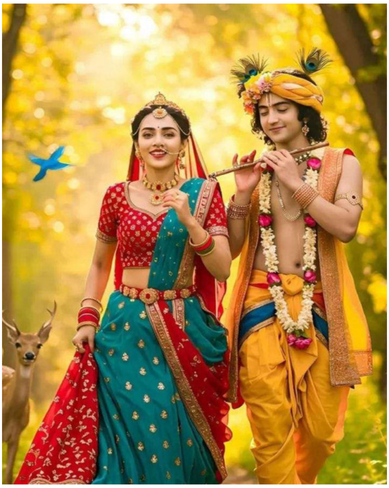

(३६)
राधे तुझाच श्याम

तुझ्या पावलासंगे चालतो
राधे तुझाच श्याम
माझ्या आधी जनी मुखातून
येत राहो तव नाम

तूच वेणूची स्वरगाथा तू
वृंदावन रागिणी
तूच आस तू तूच ध्यास तू
कृष्णाची मानिनी

रूप तुझे ते अलौकिक प्रिये
अजोड ऐसी नाती
तू मी मी तू प्रीत अनोखी
रीत अमर सांगाती

सूर छेडितो जरी मुरारी
राधा गीती उमटे
किती लोटली जरी युगे परी
राधा श्याम पुन्हा प्रकटे

आजही येतो सुगंध येथे
वृंदावनी सांजेला
यमुनातटावर राधा बसते
श्याम तिचा सांगेला

दि.१२/०५/२०२५
दुपारी १२.१६ वा.

(३७)
तू सांग कृष्णराजा

हातात हात घेऊन
या चांदण्यात न्हाऊन
तू सांग कृष्णराजा
डोळ्यात माझ्या पाहून

आहे खरेच का ते
तुज प्रेम माझ्यावरती
आहेस तू नभाचा
आणि खरे मी धरती

उमलून पुष्पलतिका
पाहतात दृश्य आपुले
त्या ऐकण्यास उत्सुक
हे प्रेमगीत आपुले

आले मी सारे सोडून
मी कृष्ण वेडी झाले
वेडात दौडदौडत
यमुनाकिनारी आले

तू सांग सत्य सखया
तू फक्त आहे माझा
आता हे श्वास झाले
नावे तुझ्याच राजा

राधा कशास जगते
ती ऐसी का हो वागे
राहील का हे प्रेम
युग युगांती आपुले जागे

माझ्यात तूच भरला
श्वासात तूच उरला
शोधू कुठे तुला रे
तू आत माझ्या बाहेरी कोठे नूरला

दि.१७/०५/२०२५
रात्री १२.५८ वा.

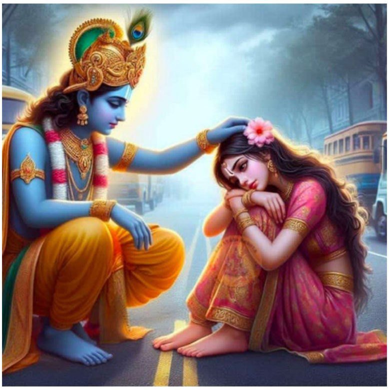

(३८)
तुझा कृष्ण लाभेल तुला

नको साधिके दुःख बाळगू
तुझा कृष्ण लाभेल तुला
या जगतातील कृतार्थतेने
सौख्य परम लागेल तुला

चिंता इथल्या इथे सोडणे
देहही राहील इथे उणा
मनात कोरून नाम तू माझे
घेशील तर मग अर्थ पुन्हा

देहापलीकडे कृष्ण सावळा
अंतरंगी दिसतो का तुला
आत्मरूपी बघ मीच तिथेही
देख कृष्णकमळाच्या फुला

सोड उदासी स्वर तू गाशी
वेणू नाद भुलवील तुला
संगीताच्या सप्त सुरातुन
पहा राधिके नित्य मला

जरी वाटते तुला मी सोडून
दूर कुठे गेलो ग असा
आत तुझ्या मी प्रेमरूप हा
जगात आपुला प्रीत ठसा

दि.१७/०६/२०२५
दुपारी ०१.०३ वा.

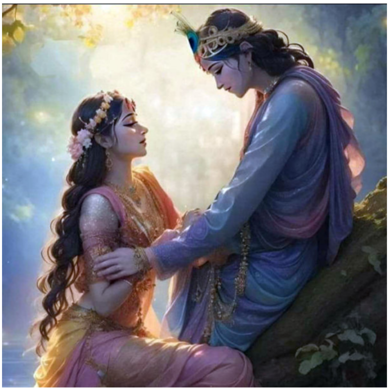

(३९)
शब्दात कृष्णराधा

ही कसली प्रीत राधे
मजला कधी न कळते
का धावतो तुझ्याशी
कधीही न आकळते

दोघात ना कधीही
शब्दांची बंधने ही
असतात नित्य भरली
प्रेमाची स्पंदने ही

उघडून लोचनांना
राधा दिसे दिसे ना
मिटताच नेत्रकमळे
ती लाडकी हसे ना

स्पर्शात जन्म सारे
सामावले कसे हे
आदी न अंत जरी मी
तू मध्य हे कसे गे

तू देह नाही केवळ
तू प्रेम मूर्त माझी
ओतून आत्मरस गे
प्रीत उत्स्फूर्त माझी

उलटून जाऊ दे ना
कित्येक त्या युगांना
हा श्याम राधेचाच
उमजेल भावनांना

शब्दात कृष्णराधा
अर्थात प्रेम बाधा
भावात भाव शोभे
अनुरागी राग साधा

दि.०७/०३/२०२४
सकाळी ०७.२३ वा.

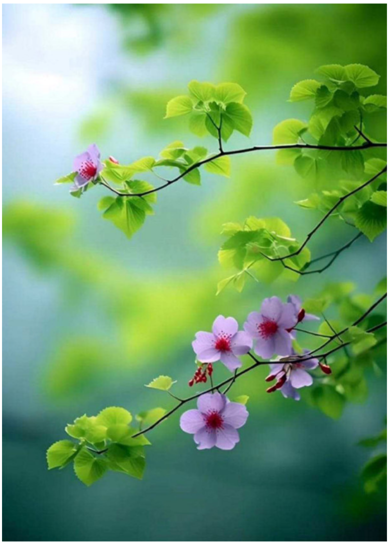

(४०)

रंग संग मग दंग दंग

हरवून जाते रंगांमध्ये
किती तुझी ही उदारी
छटा निराळ्या भाव निराळे
धन्य तुझी कलाकारी

हिरव्या हिरव्या रंगामधला
आल्हादी ताजवा
इथे चमकतो रंगरंगुला
मनी कुणी काजवा

रंग फिके मोहवून जाती
गडद भाळवून देती
कधी अंधाऱ्या रातीसुद्धा
रंग चाळवून जाती

रंग संगती कुठून आणतो
अजब सृजनता त्याची
जो तो पाहतो रंग सुरंगी
ह्यासम रंगळी ह्याची

रंग संग मग दंग दंग
मन रंग खेळते छंद
रंग रंग श्रीरंग अभंग
आत्मरंगी जीव बंद

दि.१०/०३/२०२४
दुपारी ०१.०३ वा.

(४१)
झाड अंगणात माझ्या
रंग रंग रंग झाले

रंग भरले आकाशी, तरुवर पसरले
इंद्रधनू का देवाचे धरणीशी विसरले

झाड अंगणात माझ्या रंग रंग रंग झाले
त्याची खोडे पाने फुले रंग रंग रंग झाले

आज मन पंचमीला रंग होत उधळले
वृंदावनी राधा आणि श्याम रंगरंगाळले

कुठे कुठे रंग कसे सांगू रंग हरिसंग
रंग रंग अंग मन मन दंग असे रंग श्रीरंग

जन्म भरे रंग उमंग सूर रंग गीतरंग
रंग माझा रंग तुझा रंग त्याचा एकरंग

दि.३०/०३/२०२४
रात्री ०८.५९ वा.

(४२)

नीलवसने नयनमधुरे...

नीलवसने नयनमधुरे
राधिके घे प्रीत ही
नील कमलातून माझ्या
भावनांची रीत ही
नीलवसने नयनमधुरे...

तू हृदय माझे हिरावून
कृष्ण राधा जाहला
शोधतो तुजला कुठे तर
आत माझ्या राधेला

प्रेम हे कसले न जाणे
प्रेम तू इतके कळे
हरवुनी जातो स्वतःला
तू नि मी ना वेगळे

कोणत्या गाठी कधीच्या
युगयुगांच्या रेशमी
हळवी राधा मजसी बाधा
राधेमय हा देख मी

चैन नाही या मनाला
कोणते अनुबंध हे
घे प्रिये काळीज देतो
कमळ ना अनुरंग हे

मी कधी तुजविण स्वतःला
वेगळा मानू कसे
घे समर्पण करतो अर्पण
मन हाती आणू कसे

दि.१८/०४/२०२४
सकाळी ०९.०३ वा.

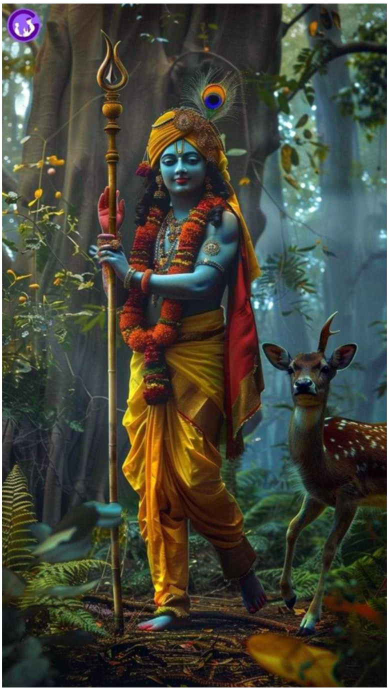

(४३)

मायंदळ मायंदळ देऊन जा

मायंदळ मायंदळ देऊन जा
झोळी फाटकी घेऊन जा
जरा जरासे मला सख्या रे
तुझ्या कृपेने पाहून जा
मायंदळ मायंदळ देऊन जा....

मनात ठेवीन सुगंध सारा
गाभाऱ्यात त्या राहून जा
भावभक्तीची फुले उमलली
मायंदळ मायंदळ हुंगून जा

तुझ्या भेटीची आस जीवाला
जन्म सांगतो न्हाऊन जा
कणाकणातून तोच राहतो
मायंदळ मायंदळ घेऊन जा

कर्म आधीचे गतजन्मीचे
संचितातले भोगून जा
भजन तयाचे जपता जपता
मायंदळ मायंदळ गाऊन जा

उघड्या नयनी सृष्टी सारी
कर्तुत ते स्वीकारून जा
मिटता डोळे रूप तयाचे
मायंदळ मायंदळ पाहून जा
मायंदळ मायंदळ पाहून जा

दि.२५/०४/२०२४
सकाळी ०९.३२ वा.

(४४)
कृपा तयाची असो अखंडित

किती भोगले भोगत आहे
तरीही मुक्त मी इये जगती
कृपा तयाची असो अखंडित
श्वास मालिका खुले मग ती

जे जे निश्चित कर्मयोगे ते
क्रमप्राप्त या जन्मी हो
गणना कोणी कधी ठेविली
स्मरण न त्याचे मन्मनी हो

इथुनी उठुनी तिथे जायचे
वाटसरू क्षण वेळाचा
डाव पलटतो क्षणात कोठे
नशिबाच्या ह्या खेळाचा

आहे आणिक जेही मिळाले
स्वीकारावे आनंदे
कमळदळाला जळ ना लिंपित
तसेच आत्मा स्वच्छंदे

नको मोह हा इथला कसला
धागे सारे तोडावे
एकच शाश्वत सुत भक्तीचे
परमेशाशी जोडावे

दि.०३/०६/२०२४
रात्री १०.४३ वा.

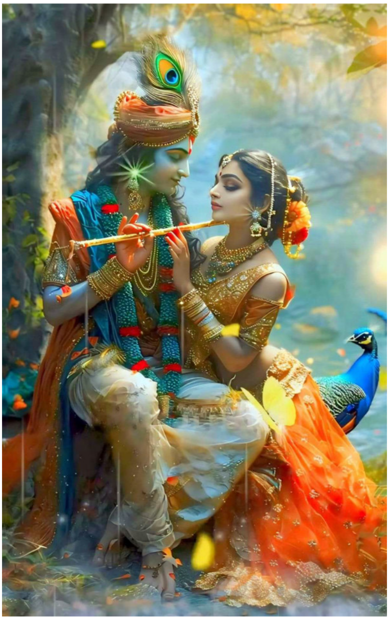

अभिन्न होता तार प्रीतीची
सुरही एकच छेडी
जगतामध्ये नाव मिळाले
राधा ही कृष्णवेडी

मनमोराचे रूप देखणे
फुलवी पिसारा छंद
तू मी भेटता गगनी चांदणे
झरते सुंदर मंद

(४५)
राधा हरखून श्यामा

ही कुठली रे धुन जी मधुश्री
ना वाजवता वाजे
तुझे नि माझे प्रेम दिगंती
युगायुगातून गाजे

ना नजरेची नजर भेट ही
लोचने मिटुनी जाती
किती युगांची नित्य प्रतीक्षा
वेणु सुरांची हाती

किती समयाची जीवास तंद्री
मंद्र रात होताना
मीलन होते अजरामर की
चंद्र साथ देताना

हरवून मानसी हरपून जाते
राधा हरखून श्यामा
श्याम श्याम तनमन आत्मन ही
मोहन गिरवून श्यामा

दि.०६/०६/२०२४
रात्री १०.३२ वा.

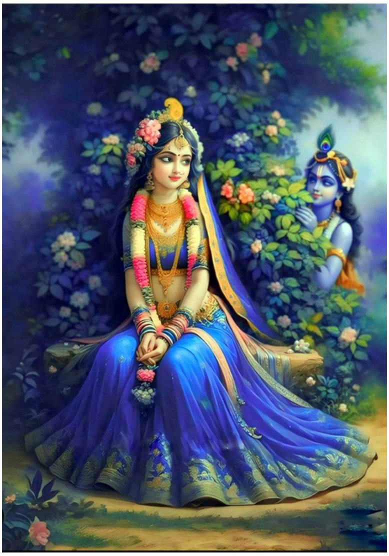

(४६)
अनुनय भावविभोर

भरून आल्या आभाळाच्या
मनात दडले काय
कुठे ती लपते दुधात साऱ्या
मधुर मधुरशी साय

लपवून जगतापासून कितीशी
गुपिते उरात खोल
कसे कोणते येतील ऋतू जे
करतील हृदया मोल

सरकून उरकून फिरकून जाती
क्षण कितीसे अगणित
कुणी कुणाचे गतजन्मीचे
होत जाय संचित

बांध टाकल्या काळजातल्या
नदीस भरते पूर
जवळ वाटतो गाव प्रियाचा
होता आजवर दूर

कोसळतील त्या धारा आपसुक
वर्षा हर्षाची
कळतील गीते सुरात नटली
अनुपम स्पर्शाची

ती प्रीती हो अनुप्रीती मग
अनुनय भावविभोर
किती जन्माची वाट पाहतो
चांदणीसाठी चकोर

दि.२१/०६/२०२४
सकाळी ०६.०७ वा.

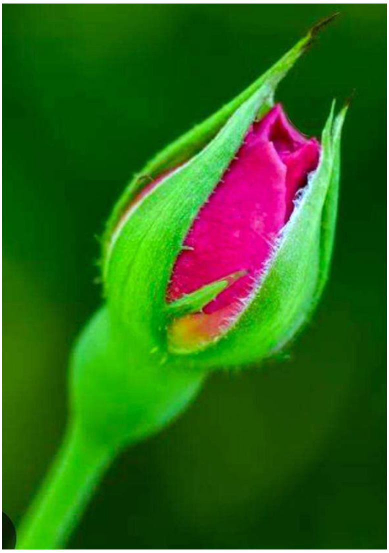

(४७)
मातीतून विलसावी

स्पर्श वल्लरी भाव सुंदरी
कलिका मनोहारी
पुष्प उमलण्या आधी प्रकटे
निर्मिती ही न्यारी

हृदयमंजिरी पराग कणेरी
जन्म जिथे लपला
सुगंध कोठे इथे तिथे ना
अंगांगी छपला

एकावरती एक परती बघ
कोमलता लपटे
हळव्या सुकोमल भावरचनेचे
पांग असे ते फिटे

रंग कोणते अंग कोणते
संग कोण आहे
श्रीरंगाच्या अंतःकरणी
दंग कोण पाहे

कलिका आजची नांदी फुलाची
मुकुलिता हसावी
देठापासून सुरभी कोश घे
मातीतून विलसावी

दि.२६/०६/२०२४
सकाळी ०७.५५ वा.

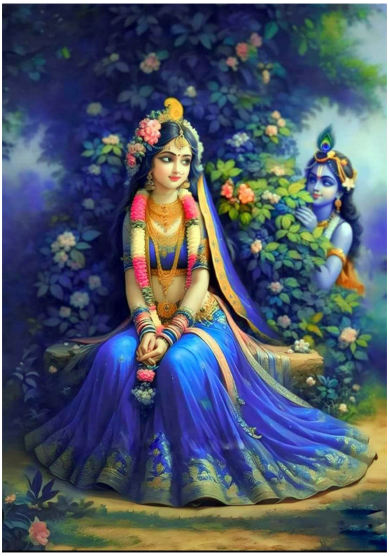

(४८)
युगात तू तू क्षणामधे

किती तुझी मी वाट पाहते
श्याम मोहना मनभावना
छळशील किती रे ये सामोरी
लपून छपून ना छेड मना

तुझ्या वेणूचे रंग सात हे
सूर सातही ऐकावे
तुझा हात मज हाती असावा
वृंदावनी राधा ठावे

वैजयंतीची माळ गळ्यातील
मुकुटातील मयूराचे पिस
मना लागला नाद सावळा
कळे सांज उलटली ये दिस

आजही तिथल्या झाडाखाली
देख कन्हैय्या राधेला
यमुनेच्या त्या तीरावरती
सांज रेंगाळे काठेला

आता कोणते सूर तू छेडून
देशी मोहना मनामधे
तूच मनी तू देहकणी
युगात तू तू क्षणामधे

दि.०१/०७/२०२४
सकाळी ०६.१६ वा.

(४९)
मन राधे राधे झाले

देह राधेचा जरी ग
श्यामरंगी तू बुडून
राधा होऊन मी पाही
जावो किमया घडून

छवी घेतलीस माझी
रूप देखणे सुंदर
असा मोहून मी जाता
वाटे श्यामही सुंदर

सूर वेगळेच आले
कानी बासुरीचे माझ्या
किती नाजूक ते झाले
भावनेत चिंब तुझ्या

आज कळली मला ही
प्रीत सखोल राधेची
डोळे बोलतात सारे
व्यथा बोलकी राधेची

देह कृष्ण सावळ्याचा
मन राधे राधे झाले
जन्म भारावून गेला
चित्त आधे आधे झाले

दि.१२/१२/२०२२
सकाळी ०९.१३ वा.

(५०)
मी कृष्णमय वेडी

रे कृष्ण दामोदर
ये ना तू अवनीवर
राधा म्हणून मजला
घे तूझ्या बासरीवर

ते प्रेम देहातीत
ते मीलन अतीत
कोणी न मजसी दुजा
जन्मोजन्मी प्रतीत

कोणा न कळे सहजी
ती आपुली रे प्रीत
कोणास वाटे देह
होतात दोन एक

कोणी करे विचार
मन दोन जुळले आपुले
पण याही पलीकडचे
ते प्रेम दिव्य आपुले

आतून भेट होते
ते आत्म मीलन की
देहास इथे सीमा
मी कृष्णमय वेडी

तूही उगाऽऽऽच माझा
लेऊन रंग राधा
तो कृष्ण नाकळे ना
कोणास का रे साधा

माझ्या कणाकणावर
तू प्रेम पेरलेले
माझ्या क्षणाक्षणावर
मोहन कोरलेले

मज आजही दिसावा
ब्राह्मांडी तूच राजस
आले पुन्हा मी येथे
ते तेज मिळविण्यास

पाहून वाट शिणले
साथी न साथ देई
तू माझ्या प्रेमासाठी
येई ना झणी येई

तेंव्हाही राधा होती
लौकिक विवाहित
होती परंतु केवळ
ती तुजवरीच मोहित

तो सोहळा विवाही
अद्यापि चालतो रे
तुलसीविवाहसमयी
आपुला विवाह हो रे

मी तळमळे रे श्याम
ये ना जवळ घे ना
ते कुंजवनी होते
तैसेंच प्रेम दे ना

ना अर्थ तूजवीण
नात्यास येथल्या या
मी अर्पिले स्वतःला
माझ्याच सावळ्याला

पाहू नकोस अंत
मुरलीधरा अनंता
राधा अधुरी आहे
तुजवीण भगवंता

अश्रूंची वाहे सरिता
श्वासास तूच आस
नाही रे मनी काही
केवळ तुझाच ध्यास

देहात प्रकटुनी ये
देहातुनी दे मुक्ती
घेऊन तूजजवळी
राधेची चाख भक्ती

ही प्रीत काही भिन्न
हे तत्त्व वेगळेच
मी तू रे राधेश्याम
अनुराग आगळेच

मी युक्त तुजसवेच
युगयूगे उलटावी
राधेस भेटण्याची
ही कृष्ण ओढ व्हावी

देऊ नकोस जन्म
राधेस नवा पुन्हा
तू येणे मग अटळ रे
राधेचा होत कान्हा

दि.१०/०२/२१
सकाळी १०.१५ वा.

(५१)
राधेश्याम रंगनाम

एक तुझा रंग हरी
चढतो तनुवरी
मग जातो मनामधे
तिथून अंतरी

आज रंगपंचमी
पंचप्राण रंगती
राधा ही खुलते कशी
प्रिया असशी संगती

मार पिचकारी भरून
रंग प्रीत वाटतो
भाव मनी प्रेमाचा
नभी घनुसम दाटतो

किती असल्या जरी गोपा
मीच हृदयरागिणी
छेड राग अनुरागी
मी तुझी अनुगामिनी

राधेश्याम रंगनाम
रंगुनी जरा
नित्य नवा वाहतोच
प्रीतीचा झरा

रंग असे चढले खरे
लिप्त अमर हो
प्रीत तुझी माझी सख्या
अजरामर हो

दि.१२/०३/२०२३
०७.५८ वा.
रंगपंचमी शुभकामना

(५२)
कणकण तुझाच आहे

मज लाभो कृष्ण माझा
तृष्णा ही एकमेव
नाही उरात काही
स्वर बासरीच ठेव

श्वासावरी तो श्याम
हृदयात कृष्ण नाम
चित्तास मोही मोहन
ते इष्ट मजला धाम

डोळ्यात रूप त्याचे
पाव्यात सूर साजे
गंधात गंध त्याचा
महिमा त्रिखंडी गाजे

सारेच रिक्त आहे
त्याच्याविना हे पाहे
तो लाभताच लाभे
पूर्णत्व सारे सारे

नयनात वाच गाथा
तूझीच रे अनंता
कणकण तुझाच आहे
राधाही भगवंता

दि.२३/०५/२१
सकाळी ०८.३७ वा.

(५३)
होय तुळस कळस

कृष्ण मंजिरीचा झाला
झाली मंजिरी सावळी
राधेश्याम गूढ काय
काय कहाणी निराळी

तुलसीची दले प्रिय
प्रियतमा ही मंजिरी
तिच्या कणाकणातून
भक्ती वाहते गोजिरी

वारी चालते चालते
डोईवरती तुळस
वारकरी राऊळाची
होय तुळस कळस

वाट पाहते पाहते
पावनता देह रूप
किती शोधूनि पहावे
आत मोहन स्वरूप

लीन होत रहाणे हो
परमेशाच्या चरणी
होता देह तुलसीचा
आत हरी आळवणी

दि.४/०६/२१
सकाळी ०९.४३ वा.

(५४)
तो मनमोहन राधारंजन

इतकी डवरून आलीस राधे
तुळशी वृंदावनी
अशा हासऱ्या गोड सावळ्या
अगणित त्या मंजिरी

पानोपानी कृष्ण सावळा
लपून बसला आहे
तुझ्या प्रीतीच्या आशेपायी
रुतून बसला आहे

कधी न झाले होईल ऐसे
मीलन वसुंधरेवर
पावन तुलसी राधाराणी
मोहन सुंदर ईश्वर

तिला न कारण फुलून येण्या
रोज पायी वाहते
आनंदा निज प्रियवर चरणी
वाहूनिया पाहते

त्यास भेटण्या उत्सुक ती तर
देही अथवा विदेही
तो मनमोहन राधारंजन
तिच्या संगती राही

घरात वसतो देवघरातून
मंजिरी मस्तकीं त्याच्या
कसा प्रेमाचा वसा घेतला
राधा हृदयी ज्याच्या

अशा हरीच्या गुणगाणाला
निजगुण सांडून जावे
राधाराणी होऊन मनी या
मोहना मांडून यावे

दि.१३/०७/२१
सायं. ०६.१३ वा.

(५५)
रंग टाक तू मनावरी

एक पिचकारी, मार रंगभरीऽऽ
सावळ्या रे श्रीहरी,
सावळ्या रे श्रीहरी
आली होलिका, रंगपंचमी
रंग टाक तू मनावरी
रंग टाक तू मनावरी ।।धृ।।

श्याम मोहना मनभावना
तुझे रंग या जीवनी
राधा ना राधा राहिली
जाहली ती श्यामिनी
तू कुठे बघ बाहेरी
तू, तूच रे मज अंतरी
एक पिचकारी, मार रंगभरीऽऽ
सावळ्या रे श्रीहरी,
सावळ्या रे श्रीहरी
आली होलिका, रंगपंचमी
रंग टाक तू मनावरी
रंग टाक तू मनावरी ।।१।।

चित्त कुठे मज लागते
ते कृष्ण वेड्या शोधते
कणकणी तू जनजनी तू
चोहीकडे तुज पाहते
सूर होऊन तुज उरी
मी अधरी होते बासुरी
एक पिचकारी, मार रंगभरीऽऽ
सावळ्या रे श्रीहरी,
सावळ्या रे श्रीहरी
आली होलिका, रंगपंचमी
रंग टाक तू मनावरी
रंग टाक तू मनावरी ।।२।।

माळ कंठी वैजयंती
तुलसीदलेही शोभती
मुकुटी राजे मयूरपंख
धेनु अवती भोवती
मी तुझी तू माझा रे हरी
संगे चांदण शर्वरी
एक पिचकारी, मार रंगभरीऽऽ
सावळ्या रे श्रीहरी,
सावळ्या रे श्रीहरी
आली होलिका, रंगपंचमी
रंग टाक तू मनावरी
रंग टाक तू मनावरी ।।३।।

दि.१६/०३/२१
सकाळी १०.११ वा.

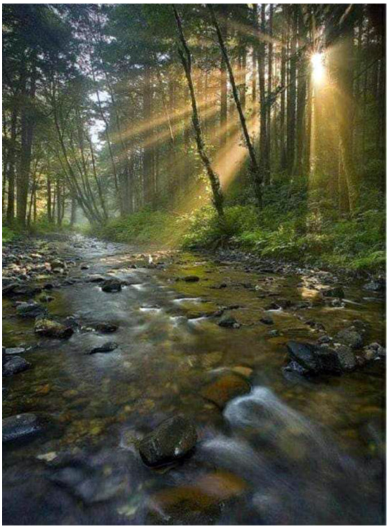

(५६)
तीट राधेचे मोहन काजळ

झुळझुळझुळझुळ वाहतो झरा
सरसरसरसर किरणे पसरा
झाडांच्या रेघारेघातून
सोनतोरणे चढवावी जरा

पहात होती वाट पहाट
भरभरभर सुरू जगती रहाट
उठून जलाने दिली अंगडाई
सळसळसळ पाने सळसळली

धुंद हवेचा सरसरसर सरवा
कुंद हवेतून सुरभित मरवा
खळखळखळ पाण्याचे गाणे
मस्तीमध्ये वाहो तराणे

पानापानांवरती कुजबुज
किलबिलकिलबिल विहंगमी गुज
हलचल हलचल मनात चंचल
लगबगलगबग युवती करतील

अवखळ अवखळ यमुनेचे जळ
तीट राधेचे मोहन काजळ
सोनपिवळी ही गोरीगोजिरी
राधा हरिहृदयात साजिरी

दि.०६/०७/२१
सकाळी ०९.०३ वा.

(५७)
हाक माझी ऐक ना

या संसारी, चिंता भारी
संकटांच्या मी फसले भवरी
धाव पाव रे श्याम मुरारी
तारणकर्ता तूच ना
हाक माझी ऐक ना
हाक माझी ऐक ना ।।धृ।।

तूच माझा देव, सखाही
मित्र जिवाचा, मात पिताही
तू अनंत अन तूच अनादी
अंतरात तू तूच ना
हाक माझी ऐक ना
हाक माझी ऐक ना ।।१।।

कर्म घडावे उत्तम हातून
कर्मफळाची आशा नाही
लोभ नसू दे आकांक्षांचा
एक मनीषा तूच ना
हाक माझी ऐक ना
हाक माझी ऐक ना ।।२।।

कधी वाटते इतुकी दुःखे
मजभाळी का लिहिली असतील
असूनही सारे नसती कोणी
एक तूच आधार ना
हाक माझी ऐक ना
हाक माझी ऐक ना ।।३ ।।

एक सुखाची लहर वाटते
पुन्हा खंडीभर दुःख भेटते
जीव तुझ्या भेटीला आतुर
अश्रूंना गूज सांगू दे ना
हाक माझी ऐक ना
हाक माझी ऐक ना ।।४।।

एक लागू दे छंद तुझा मज
मीच राधिका मीरा गोपिका
तव वेणूवर मीच स्वराली
मज ह्दयी तू वसशी ना
हाक माझी ऐक ना
हाक माझी ऐक ना ।।५।।

दि.२५/०३/२१
दुपारी १२.२१ वा.

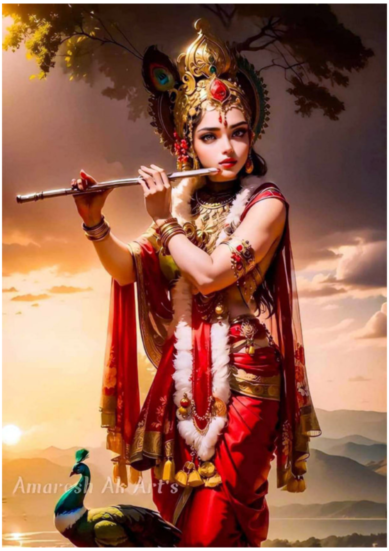

(५८)
पुण्य कृपेचे असो गाठीशी

कळतंच नाही देवा
तुझी कृपा इतकी असीम
मी क्षुद्र मी दास
तुझ्यामुळे सदा अदीन

किती आणि कसे
होऊ मी उतराई
तूच स्वामी तू अनंत
तू पिता नि तू आई

तूच राखीतोस साऱ्या
जगताला पालनकर्ता
मी भृत्य तव चरणी
तूच धर्ता करता भर्ता

तू मालक श्वास श्वासाचा
तू मनी वससी ध्यास ध्यासाचा
तूच प्राण तूच त्राण
तूच अंतर्बाह्य निवासाचा

देत राहशी नित्य प्रचीती
आहेस प्रभू तू पाठीशी
कसे फेडू मी उपकारा
पुण्य कृपेचे असो गाठीशी

दि.१३/१०/२०२३
रात्री ११.५७ वा.

(५९)
फिरो केवळ तुझाच हात

नाही कुणी कुणाचे
बोचे मनास शल्य
जर पाठीशी मुरारी
काय त्याहुनी अमूल्य

होतो अनाथ कोणी
निज बाळ मानतो तो
देऊनी आसरा मग
दुःखेही जाणतो तो

पहुडण्या मिळावी मांडी
सुख निद्रा अशी लाभावी
तू पालनकर्ता असता
मम दारिद्र्ये संपावी

मायेचा हात फिरावा
तव स्पर्श आईचा वाटो
अथवा सखा जवळचा
तू होऊन मजला भेटो

राहीन जगती अनाथ
जर होशील कृष्णा नाथ
मग कोणी नसू दे माझे
फिरो केवळ तुझाच हात
शिरावर आश्वासक तव हात

दि.०६/११/२३
सकाळी ०६.५८ वा.

(६०)
ऐक माझी प्रार्थना

असू दे मायेचा सदा
हात सखया पाठीवर
देवा असू दे आशीषही रे
सतत माझ्या डोईवर

चालताना एकट्याने तू
असावे सोबती
एक तू रहा बोलता
नकोच कसल्या नौबती

रूप असू दे लोचनी
तव नित्य सुंदर मोहना
श्वास घेता तुज नामाचा
छंद लागू दे मना

गंध दरवळ अष्टगंधी
चंदनाची घे उटी
देह जळू दे कापुरासम
आत्मरंगाची कुटी

आईवडिलांची घडावी सेवा
हातून चांगली
केवढी शक्ती तयांची
छबी तुझी जणु पांगली

साधना चालो निरंतर
शब्दब्रह्माराधना
व्रत असे घडू दे अखंडित
ऐक माझी प्रार्थना
ईश माझी प्रार्थना....

दि.२०/११/२०२३
रात्री १०.१० वा.

(६१)
दीपावलीच्या पणतीमधुनी

एक दिवा तुज आठवणीचा
तेवत ठेवीन सख्या परि
तुझी राधिका वाट पाहते
वळून एकदा पहा तरी

तुझ्या सुरांच्या मधुराळवणी
आजही गुंजत राहती ना
वृंदावनी तू रास खेळली
नयन रूप तुझे पाहती ना

असो तिमिर की उजळो पहाट ही
श्याम सावळा आत्मदिवा
तू आत प्रियतम तूच बाहेरी
नंदादीप मज तूच जिवा

रोज अखंडित असते दिवाळी
तुझ्या भक्तीची तेजावळ
राधा होऊन जळते ज्योती
आसमंत बघ तू सावळ

असा दीप हा साक्षी अजुनी
रोज तुला मी स्मरते ना
दीपावलीच्या पणतीमधुनी
प्रीत राधेची उरते ना

दि.११/११/२०२३
सकाळी ०८.१५ वा.

(६२)
मोहोरून आली मंजुमंजिरी

राधा वृंदा तुळस होता
पावित्र्याची भाषा झाली
घराघरातील संस्कृतीची
पावन ती परिभाषा झाली

हिरवी पाने गंध दिव्यसा
तुळस राधा शाम राजसा
वृंदावनी हे युगुल नांदते
आत्मप्रेमाचे गूज सांगते

चतुष्पर्ण हे टोक वाढते
चारी दिशांना कवेत घेते
परमेशाच्या पायासाठी
दिशा मंजिरी उर्ध्व चालते

श्रीनारायण तुळस हुंगतो
किती काळही तिथेच रमतो
प्रसाद त्याच्या पुढे ठेवता
तिजपत्राविन नसे सांगता

ती विष्णूच्या मस्तकावर
हारमंजिरी हृदयस्थळावर
तुळशीमाला गळ्यात घालून
वारकरी दिंडीमार्गावर

घेत शिरावर प्रिय वृंदावन
चालत येते विठूनगरी मन
घरून आणली वृंदा वाहून
उजळते विठूमुख घ्या पाहून

बीज तियेचे नाजूक इवले
पानोपानी औषधरस भरले
प्राशन करता जीव निरामय
शरीर होते तेज महालय

रामतुळस वा कृष्णतुळशी
हरिप्रिया ठेवा दाराशी
अंगणातल्या वातावरणी
विष्णू लक्ष्मी स्थिर उंबऱ्याशी

कार्तिकमासी परिणयवेदी
विष्णुप्रियाही तुळस बावरी
राधा दामोदर विवाह वेळी
मोहोरून आली मंजुमंजिरी
मोहोरून आली मंजुमंजिरी

दि.१३/७/१९
दु .४.२५ वा.

(६३)
कृष्ण राधा एक ती

हे प्रेम आहे रे कसे
देहास नाही शुद्ध ती
शुद्धीमती आत्मिक जगती
कृष्ण राधा एक ती

लौकिकाने वाटते ते
शरीर दोन्ही भेटती
आत आतून चालली
आत्म्याची गूजे थेट ती

ही मृदुता माधुरी
राधा कशी अतिकोमला
कृष्ण वेडा सावळा हा
रंगी त्या नित रंगला

एक होई प्रकृती स्त्री
पुरुष आत्मा रूप हो
सृष्टी सारी निर्मिण्याला
तत्त्व ऐसे एक हो

एक धारा वाहणारी
जगरहाटी वेगळी
कृष्णलीला प्रेम त्याचे
सखीच राधा आगळी

तिजसवे रममाण मोहन
मोहिनी ती दिव्यसी
मीलनाच्या सोहळ्याला
आत्मप्रीती भव्यसी

ज्या कुणा कळली ही राधा
मोहनाची गोजिरी
आम्रतरुला लगडली जणु
सुरभी मंजु मंजिरी

दि.२१/०१/२१
सकाळी ११.११ वा.

(६४)
रंग कोणता

रंग कोणता असा माखला
रंग राधेचा कृष्ण जाहला
अंतरंगाची रंगपंचमी
युगयुगे हा खेळ चालला

ती गुलाबी, तो निळाई
तीच लाली, तो हिरवाई
सोनपिवळी ती, तो नारंगी
ती सुरंगी, तो श्रीरंगी

रंग ऐसा टाकला तो
उंच आकाशी झुले
त्याच्या रंगी रंगलेली
राधा हरीरुपी डुले

रोज चाले कुंजवनी ती
आत्मरंगी पंचमी
धूळ उडते ऐहिकाची
अर्थ येई जीवनी

घे मला सांभाळ हरी रे
मोहना मी मोहिनी
तूही मोहित रंगगंधित
पौर्णिमामय यामिनी

एक हा चढू दे ना रंग
नाम रंगी रंगणे
जन्मोजन्मी रंगाधीशा
आत्मरूपी दंगणे

दि.२९/०३/२१
रात्री ०८.२३ वा.

(६५)
मेंदी बाहेरी अंतरी

राधेकृष्ण रेखिले मी
मेंदी काढून गं हाती
मिळो कृष्ण हाच साथी
राधे जन्मोजन्मासाठी

एक बासरी असावी
सूर सोबतीस त्याचे
मोरपीस मनी फिरो
मलमली स्पर्श ज्याचे

प्रीत आगळी वेगळी
जगरहाटी निराळी
कृष्ण रंगात रंगून
राधा मेंदीत सावळी

रंग चढेल चढेल
मेंदी उमटेल हाती
किती आठवणी त्याच्या
गोंदलेल्या गं राहती

मेंदी अबोल लाजरी
आज बोलली बिचारी
राधाकृष्णाची नावं ही
मला शहारून गेली

म्हणे धन्य झाले मीच
प्रभू प्रीत अवतरी
आता रंगून जाईल
मेंदी बाहेरी अंतरी

दि.२२/०४/२१
दुपारी १२.०९ वा.

(६६)
मीच राधिका प्रेमा तृष्णा

तुज मानीयले सर्वस्वच मी
अरे मोहना खट्याळ कृष्णा
मी मीरा रे भक्तिसमर्पित
मीच राधिका प्रेमा तृष्णा ।।धृ।।

खेळ चालले तुझे नि माझे
लपंडाव करशील किती
आज पकडले तुला सावळ्या
डोळ्यांवरती झाकून मी
चुटकीसरशी सोडव प्रश्ना
मीच राधिका प्रेमा तृष्णा ।।१।।

मूर्त तुझी वाटते बाहेरी
तूच माझ्या अंतरी श्रीहरी
जितुके केले प्रेम तुझ्यावर
अधिकची प्रीती तुझी बावरी
मज हास्यातून ओठी बैसना
मीच राधिका प्रेमा तृष्णा ।।२।।

झाकून माझे डोळे हसशी
लाडिक अवखळ तुझ्या कृती
माझे समर्पण तुलाच अर्पण
माझे मीपण होय विस्मृती
तू आत्मा मी आत्मलीनता
मीच राधिका प्रेमा तृष्णा ।।३।।

असा भेटला हरी मला मग
कसा सांगू आनंद उरी
जीवन झाला जीवनदाता
गाथा आमुच्या प्रेमाची खरी
एक पूर्तता भाव पावना
मीच राधिका प्रेमा तृष्णा ।।४।।

दि.२८/०४/२१
सकाळी ११.२३ वा.

(६७)
प्रेम कृष्ण नाव

गरज नसते प्रेम कधीही
प्रेम सुखदुःख साथ
भावनांच्या जाणीवा अन
जाण रेशीम एक आत

ते शरीरी नसते राहत
राहते ह्रदयांतरी
त्याही पलीकडले कधी मग
राधा आणिक श्रीहरी

रंग याचा गडद गहिरा
चढतो कधी ना उतरण्या
शिल्पे याची घडती येथे
शब्द नाहीत वर्णिण्या

चित्र प्रेमळ उमटते
पट चित्त चित्ताकर्षक
कुंचलाही प्रेमभरे मग
होई मोरपीस हर्षद

प्रेमपावा वाजतो की
सूर स्वर्गीय लहरती
कामनांचे खग उतावीळ
भावनांनी विहरती

हे असे प्रीतदिव्य मोठे
दिव्य त्याची कांती ही
भव्य करते मज मनाला
लाभते सुखशांती ही

प्रेम ऐल प्रेम पैल
प्रेम आत्मभाव
प्रेम शुद्ध सोवळं
प्रेम कृष्ण नाव

दि.०८/०५/२१
रात्री ११.३८ वा.

(६८)
प्रेमाचे असे धाम

ही पाहताच मंजिरी साजिरी
राधा दिसते मला
कृष्ण सावळ्यावरची प्रीती
पावन करते तिला

देहातील जे प्रेम तिच्या ते
देहापलीकडले
मनाच्याही बघ सीमा पारून
आत्मरूप झाले

आत्मा जो हा तोच प्रियवर
राधा राणीचा
श्रीकृष्णाच्या प्रीतभेटीने
जन्म सफल तीचा

ते स्वर्गीय प्रेम अवतरे
भूतली राधाश्याम
कधी न जाहले पुन्हा न होईल
प्रेमाचे असे धाम

त्या प्रेमाची पवित्र साक्षी
राधा तुळस झाली
दामोदर हा कृष्ण सावळा
लग्न घटी आली

या दोघांचा विवाह लौकिक
आजही होतो छान
मग मानवी हे लग्न सोहळे
तुलसी विवाहा मान

राधा फुलते कृष्णा भेटण्या
मंजिरी रुपात
देवघरातील कृष्ण हासतो
मंजिरी प्रिय त्यास

असे अलौकिक मीलन आजंही
घरोघरी होते
दारासमोरील राधाराणी
देवघरी येते

दि.१९/०५/२१
रात्री १०.०० वा.

(६९)
रंग असे कोणते

सांगू कसे राधे तुझा
रंग गडद किती
मनमोहन असलो जरी
मोहित तुजवरती

रूप तुझे विसरू कसे
रंग रंगलेले
नयन तुझे झुकलेले
भाव दंगलेले

अधोमुखी सुंदरी तू
मोहनाची प्रीत
तुजपुढती फिकी सारी
सारी जग रीत

रंगीत जे माळले तू
कुसुम मन सुमन
बघण्या तुज हरखलो मी
हरवले मज मन

इतकी मोही प्रियतमा तू
कसे सावरू
बिरुद ईश्वरी तरी कसे
मना सावरू

झालो मी राधामय
श्याम न उरलो
तूच सखी अनुपमा मी
तुजसाठी झुरलो

रंगपंचमी मनात
रोज खेळ खेळते
देखण्या प्रियेवरी
रंगश्री मेळते

युग थांबे मीही स्तब्ध
रंग असे कोणते
अनुरागी भिजलेली
प्रीत काही नेणते

दि.१३/०३/२०२३
सकाळी ०८.३४ वा.

(७०)
अंग श्रीरंगाचे व्हावे

गुलाबाच्या पाकळीला
गंध गुलाबीच आला
रंग सुगंध आकार
कोणी ठरवून दिला

कोंब कळीचा डोकवे
फांदीवर पानातून
झाड हळूच सुखावे
त्याच्यामुळे की आतून

कळी कळीदार होते
रेशमाचे अंग ल्येत
आवरणा भेदताना
रूप नवे नवे घेत

आत बांधली पाकळी
उमलते अशी काही
तिच्या मनातील सारे
जणु फुलातुन पाही

आता हासऱ्या फुलाला
कोणी छंद मोहवावे
नाविन्याची प्रीत लाभे
अंग श्रीरंगाचे व्हावे

दि.२३/०६/२०२४
सकाळी ०७.२३ वा.

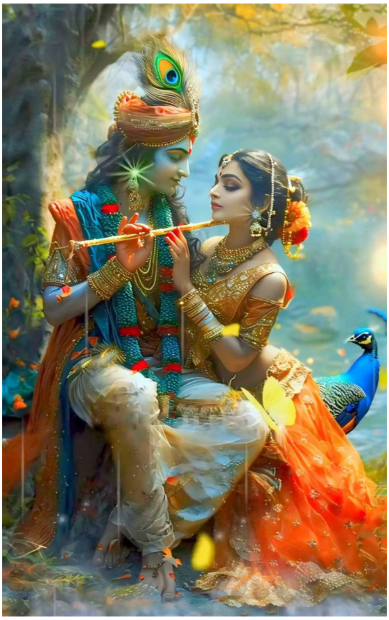

(७१)
राधा हरखून श्यामा

ही कुठली रे धुन जी मधुश्री
ना वाजवता वाजे
तुझे नि माझे प्रेम दिगंती
युगायुगातून गाजे

ना नजरेची नजर भेट ही
लोचने मिटुनी जाती
किती युगांची नित्य प्रतीक्षा
वेणु सुरांची हाती

अभिन्न होता तार प्रीतीची
सुरही एकच छेडी
जगतामध्ये नाव मिळाले
राधा ही कृष्णवेडी

मनमोराचे रूप देखणे
फुलवी पिसारा छंद
तू मी भेटता गगनी चांदणे
झरते सुंदर मंद

किती समयाची जीवास तंद्री
मंद्र रात होताना
मीलन होते अजरामर की
चंद्र साथ देताना

हरवून मानसी हरपून जाते
राधा हरखून श्यामा
श्याम श्याम तनमन आत्मन ही
मोहन गिरवून श्यामा

दि.०६/०६/२०२४
रात्री १०.३२ वा.

(७२)
नीलवसने नयनमधुरे...

नीलवसने नयनमधुरे
राधिके घे प्रीत ही
नील कमलातून माझ्या
भावनांची रीत ही
नीलवसने नयनमधुरे...

तू हृदय माझे हिरावून
कृष्ण राधा जाहला
शोधतो तुजला कुठे तर
आत माझ्या राधेला

प्रेम हे कसले न जाणे
प्रेम तू इतके कळे
हरवुनी जातो स्वतःला
तू नि मी ना वेगळे

कोणत्या गाठी कधीच्या
युगयुगांच्या रेशमी
हळवी राधा मजसी बाधा
राधेमय हा देख मी

चैन नाही या मनाला
कोणते अनुबंध हे
घे प्रिये काळीज देतो
कमळ ना अनुरंग हे

मी कधी तुजविण स्वतःला
वेगळा मानू कसे
घे समर्पण करतो अर्पण
मन हाती आणू कसे

दि.१८/०४/२०२४
सकाळी ०९.०३ वा.

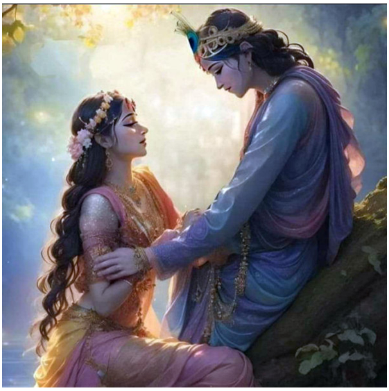

(७३)
शब्दात कृष्णराधा

ही कसली प्रीत राधे
मजला कधी न कळते
का धावतो तुझ्याशी
कधीही न आकळते

दोघात ना कधीही
शब्दांची बंधने ही
असतात नित्य भरली
प्रेमाची स्पंदने ही

उघडून लोचनांना
राधा दिसे दिसे ना
मिटताच नेत्रकमळे
ती लाडकी हसे ना

स्पर्शात जन्म सारे
सामावले कसे हे
आदी न अंत जरी मी
तू मध्य हे कसे गे

तू देह नाही केवळ
तू प्रेम मूर्त माझी
ओतून आत्मरस गे
प्रीत उत्स्फूर्त माझी

उलटून जाऊ दे ना
कित्येक त्या युगांना
हा श्याम राधेचाच
उमजेल भावनांना

शब्दात कृष्णराधा
अर्थात प्रेम बाधा
भावात भाव शोभे
अनुरागी राग साधा

दि.०७/०३/२०२४
सकाळी ०७.२३ वा.

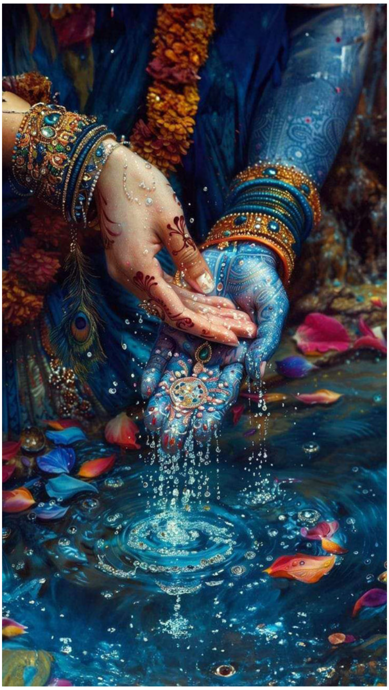

(७४)
रंग संग मग दंग दंग

हरवून जाते रंगांमध्ये
किती तुझी ही उदारी
छटा निराळ्या भाव निराळे
धन्य तुझी कलाकारी

हिरव्या हिरव्या रंगामधला
आल्हादी ताजवा
इथे चमकतो रंगरंगुला
मनी कुणी काजवा

रंग फिके मोहवून जाती
गडद भाळवून देती
कधी अंधाऱ्या रातीसुद्धा
रंग चाळवून जाती

रंग संगती कुठून आणतो
अजब सृजनता त्याची
जो तो पाहतो रंग सुरंगी
ह्यासम रंगळी ह्याची

रंग संग मग दंग दंग
मन रंग खेळते छंद
रंग रंग श्रीरंग अभंग
आत्मरंगी जीव बंद

दि.१०/०३/२०२४
दुपारी ०१.०३ वा.

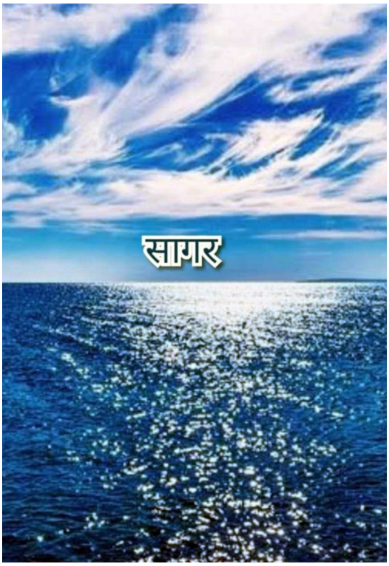

(७५)
कृष्ण निळा मनभावी

निळेशार नभ अथांग सागर
निळी जळाची घागर
निळीच खोली निळी विशाली
निळे निळाईत आगर

निळ्या बिंदुतून निळ्या सिंधुची
निळी दिमाखी ऐट
निळ्याशार लाटांची निळवट
कुजबुज निळीच ऐक

निळ्या खोलीतून निळे विश्व मग
तळी निळी निळराई
जलचर प्राशन करती निळेपण
निळी सृष्टी निलवाई

निळ्याशार निल अनंत गगनी
पंख निळे निलपक्षी
निळ्या निळूल्या झेपा उंचच
उंच नभी निलनक्षी

नीलाक्षी निलयातुन लक्ष्मी
नील सुंदरी कोणी
निळ्या पापण्यातून उमटते
निळे स्वप्नं आतुनी

अशी निळाई गर्द निळूली
अथवा फिकी निळशाई
राधा निलकांतीने सजते
कृष्ण निळा मनभावी

दि.०७/११/२०२३
सायं. ०६.३२ वा.

(७६)
प्रेम ही उनका एक सत्य

जग सारा ढुंढा,
न पायी ऐसी खुशी कही
राधा किशनकी पूजा से,
तृप्ती मिली यही ।

इन्ही चरनोंमे सुकून पाया,
कितना चैन मिला
राधाकृष्ण आराधना से,
जीवन खिला खिला ।

क्या प्रीत थी, क्या रीत थी,
अनुमीत थे दोनो
राधा न थी धारा वो बहती,
मनमीत थे दोनो ।

नीलकांती मेघश्याम,
राधा गौरी केतकी
अनुराधा का मोहन प्यारा,
प्रेम भेट सौगात की ।

कितने युगों से युगंधरा पर,
मीलन ऐसा अटूट है
प्रेम ही उनका एक सत्य
और बाकी जगत ये झूठ है ।

दि.२७/१२/२०२३
सकाळी ०९.२३ वा.

(७७)
अजूनही तुझी राधिका

अंतरीचा गंध सखया
सांग तुजसी कळेल का
काळजाच्या मज कळीचा
भाव तुज उमजेल का

श्वास माझे भारलेले
भावसुमनांनी प्रिया
राधिकेची रीत माझी
बघ तुझी मी अनुप्रिया

वाट पाहून युगयुगांची
ना कधी थकले रे मी
वाटतो विश्वास आतून
श्यामक्षण वेचले की मी

ती तिथे आहे अजूनही
पहा तू तैशी राधिका
गेला त्या वाटेस पाहते
अजूनही तुझी राधिका

आजही वाटे मला तू
शोधीशी माझ्या खुणा
कुंजवनी भेटेल का
कृष्णप्रिय राधा पुन्हा

दि.१२/१२/२०२३
रात्री ०७.४१ वा.

लेखिकेचा परिचय

- **डॉ. मंजूषा पंढरीनाथ कुलकर्णी,**

  पीएच. डी. (संस्कृत), नेट (संस्कृत), सेट (शिक्षणशास्त्र), एम.ए. (संस्कृत), एम.एड., राजपत्रित अधिकारी वर्ग १ (महाराष्ट्र शासन, भारत) (सहाय्यक प्राध्यापक - संस्कृत)

  २३१ समर्थ अलंकार, सदनिका क्र. २, कवितांच्या बागेसमोर, विठ्ठल रुक्मिणी मंदिराजवळ, ज्योतीनगर, छ. संभाजीनगर - ४०० ००५

  ई-मेल : dr.manjushak@gmail.com

  मोबाइल : + ९१ ९८२२८ ३९४९१ । व्हाट्सएप; +९१ ९०८२१ ६१५२४

सध्या :

- **प्रशासकीय अधिकारी, मुख्यमंत्री कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई (महाराष्ट्र)** येथे राजपत्रित अधिकारी वर्ग १ म्हणून कार्यरत.
- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामध्ये राज्यात सर्वप्रथम स्थान अधिगत आणि राजपत्रित अधिकारी वर्ग १ शासनसेवेमध्ये २२ वर्षांपासून कार्यरत.
- **संस्कृत सल्लागार मंडळाची सदस्य, साहित्य अकादमी, नवी दिल्ली. (https://sahitya-akademi.gov.in)**
- व्यापकदृष्ट्या मान्यताप्राप्त संस्कृत भाषातज्ज्ञ, **साहित्य अकादमी अनुवाद पुरस्कार २०२० प्राप्त,** उच्च शिक्षणातील शैक्षणिक विचारवंत, उच्च प्रशंसित कवयित्री, लेखिका, संशोधक आणि वक्ता.
- तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी लिखित ''वैदिक साहित्याचा इतिहास'' (२६० पृष्ठे) या **मराठी पुस्तकाचा (साहित्य अकादमी पुरस्कृत) संस्कृतमध्ये अनुवाद करण्याचा विशेष प्रतिष्ठेचा प्रकल्प** साहित्य अकादमीने प्रदान केला होता, जो पूर्णत्वाला जाऊन साहित्य अकादमीद्वारे अनुवाद प्रकाशित.
- आचार्य बाळाराव **सावरकर लिखित स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांच्या चरित्राच्या (अंदाजे २००० पृष्ठांच्या) ४ खंडांचा अत्यंत सन्मानाचा संस्कृत अनुवाद प्रकल्प** स्वातंत्र्यवीर सावरकर राष्ट्रीय स्मारक, मुंबई यांनी स्वाधीन केला आहे. त्यापैकी प्रथम खंडाचा अनुवाद पूर्ण झालेला असून प्रकाशनाच्या मार्गावर.

- गेल्या २५ वर्षांपासून, भाषा, साहित्य, संस्कृती, कला, नाटक, शिक्षण आणि भाषेशी संबंधित विधायक कार्याचा प्रसार करण्याच्या ध्येयाने प्रेरित अन् कार्यरत आहे.
- संस्कृतच्या प्राध्यापिका, वसंतराव नाईक शासकीय कला आणि सामाजिक शिक्षण संस्था, नागपूर.
- **महाराष्ट्र शासनाच्या पहिल्या पूर्णवेळ महिला भाषा संचालक आणि महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग, महाराष्ट्र शासनमध्ये प्रशासकीय अधिकारी** ह्या पदांवर कार्यभार सांभाळला.
- पुणे विद्यापीठातून पदवी आणि पदव्युत्तर शिक्षण पूर्ण केले
- तसेच पुण्यातील एसएनडीटी विद्यापीठामधून देखील बी.एड. आणि एम.एड. पूर्ण केले.
- एकाच वेळी पुणे विद्यापीठ आणि टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठात अव्वल येण्याचा बहुमान मिळवला.
- MPSC वर्ग-एक परीक्षेमध्ये संस्कृत या विषयामध्ये सर्वप्रथम येण्याचा बहुमान
- विविध राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय परिषदा, चर्चासत्रे आणि परिसंवादांमध्ये अनेक शैक्षणिक शोधनिबंध सादर केले आणि अनेक प्रतिष्ठित पुरस्कार जिंकले.

लक्षणीय योगदान :

डॉ. मंजूषा या भाषा, कला, नाटक, संस्कृती, प्रशासन, साहित्य आणि शिक्षण या क्षेत्रांमध्ये अनेक बहुमुखी भूमिकांमध्ये योगदान देत आहेत. त्या संस्कृतमधील एक प्रसिद्ध प्राध्यापिका, एक प्रसिद्ध वक्ता, एक विचारशील प्रवचनकार, एक वाचक, एक उद्घोषक, एकल-कलाकार-नाट्यकलावंत/सादरकर्त्या, एक कवयित्री, एक संशोधक, एक लेखिका आणि अशा अनेक क्षेत्रांमध्ये नैपुण्य असलेल्या विदुषी आहेत.

गेल्या काही वर्षांमध्ये डॉ. मंजूषा यांनी भाषिक संशोधन, अनुवाद, भाषा आणि कोशविकास आणि भाषा धोरणाची निर्मिती अशा अनेक महत्त्वपूर्ण क्रियाकार्यांचे नेतृत्व केले आहे. शिक्षण, साहित्य, प्रशासन आणि संस्कृती या

क्षेत्रातील त्यांच्या अद्‌भुत योगदानाबद्दल त्यांना अनेक पुरस्कार आणि सन्मानचिन्हांनी सन्मानित करण्यात आले आहे.

डॉ. मंजूषा यांनी मराठी कवितेच्या क्षेत्रात जागतिक स्तरावर विश्वविक्रमधारक अशी एक अनोखी ओळख निर्माण केली आहे आणि चरित्र, कविता, ललित आणि तात्त्विक तसेच वैचारिक लेखन अशा सर्व संबंधित शैलींमध्ये त्या एक उत्कृष्ट आणि प्रथितयश लेखिका म्हणून चमकत आहेत.

प्रकाशमार्गा: हे पुस्तक डॉ. प्रकाश बाबा आमटे यांच्या चरित्राचा (मराठी भाषेतील) डॉ. मंजूषा यांनी केलेला संस्कृत अनुवाद आहे ज्याला २०२० वर्षातील साहित्य अकादमीच्या अनुवाद पुरस्काराने गौरविले गेले. डॉ. आमटे यांच्या या अद्‌भुत जीवनप्रवासाचा संस्कृतमध्ये अनुवाद करण्यात डॉ. मंजूषा यशस्वी ठरल्या आहेत.

''**साहित्यिक व्रत**'' म्हणून गेल्या ६ वर्षांपासून, डॉ. मंजूषा रोज काव्यरचना रचत आहेत आणि प्रसारित करत आहेत. त्यानिमित्ताने मराठी कवितेतील 'हाय रेंज बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड' मध्ये जागतिक विक्रम केल्याबद्दल महाराष्ट्राचे माजी राज्यपाल श्री. भगतसिंग कोश्यारी जी यांच्या हस्ते डॉ. मंजूषा यांचा सत्कार झाला आहे.

प्रकाशित पुस्तके –

- डॉ. मंजूषा यांनी मराठी, संस्कृत आणि इतर भाषांमध्ये अनेक उत्तम पुस्तके लिहिली आहेत आणि त्यांचे पहिले पुस्तक 'विवाह संस्कार' २०१० या वर्षी प्रकाशित झाले. त्यानंतर डॉ. मंजूषा यांनी संस्कृतमधील इतर अनेक पुस्तके प्रकाशित केली आहेत ज्यामध्ये श्यामस्य माता, विवेकानंदस्य विचारसौंदर्यम्, वेदकालीन स्त्रीरत्नानि, स्मृतिवचनानि, स्मृतिप्रतिपादित न्याय:, विवेकरत्नानि, प्रकाशमार्गा : अशी अनेक पुस्तके संस्कृतमध्ये रचली व अनुवादित केलेली आहेत. तर 'प्राचीन भारतीय समाज', 'सूर्य शक्ती और मानव', 'कौटिलीय अर्थशास्त्र', 'स्मृतीग्रंथ – भाग १ और २' ही त्यांची हिंदी भाषेतील पाच पुस्तके प्रकाशित झाली आहेत.

  त्यांच्या मराठीतील पुस्तकांमध्ये अनमोल विचार ठेवा – नचिकेता (लेखांचा संग्रह), लावण्यखणी (मराठी लावणी गाण्यांचा संग्रह), कणखरबाणा राणी

अहिल्या (अहिल्याबाई होळकर यांचे चरित्र), मृद्गंध (ग्रामीण मराठी भाषेतील कवितांचा संग्रह), एक पाती गवताची (ललित लेखसंग्रह), प्रीतसुधा, आरसपाणी-जीवनगाणी (मानवी जीवनावरील कवितांचा संग्रह), गोड-गोड पापा (बालकवितांचा संग्रह), सर्ग-निसर्ग, संतोष, उत्कर्ष, पूर्वा, सृष्टीगंध, युगंधरा (निसर्गावरील कविता), नाथा पंढरीनाथा, ईश भाग्येश (देवभक्तीपर), मंगेश, आंदण (प्रासंगिक), रूप-स्वरूप, श्रीरंग (राधाकृष्ण), अलवार, मधुश्री (ऋतू), सुधांशु (चंद्र), दिव्यांतरी (सूर्य), बकुळफुले, अळुमाळु, सुरभी, कामिनी (फुलांवरील कविता), खाणाखुणा (पशु), वैष्णवी (पक्षी), नादश्रुती, श्वेता (तिच्यावरील प्रीत कविता), स्वामिनी (स्त्रीजीवन - भाग १), मृणालिनी (स्त्रीजीवन - भाग २), प्रमिला (धरती-आकाश), लाघव वेळा (सकाळ-संध्याकाळ), मनमंदिरा, तेजशलाका, उदय, मंजुभारती (जीवनपर कविता), प्रियतमा शुभांगी, नेहा, सुधीर (त्याच्यावरील प्रीत कविता), मन्मनी, इंदुमती, मंजुश्री, मानसी (ललितलेख), बोल बरवे, मनस्विनी, हृदयस्पर्शी (रसिक प्रतिक्रिया - कवीश्वर), प्रतिसाद, रसिकवरा, हृदयतरंग, अनुबंध (अन्य रसिक प्रतिक्रिया), गंधराणी (मिश्र कविता), श्रावणी (पाऊस कविता), उल्का (गझल), तेंव्हा (वेळा), नभ मोजताना (धरती-आकाश), जरा रेंगाळले (वाट), (राधा-कृष्ण) यांचा समावेश आहे.

याशिवाय विज्ञानातील संस्कृत, स्मृती धारा भाग-१ आणि भाग २, चतुरंग, शोधामृत, संस्कृत मराठी उखाणे, गौरवगाथा सूर्याची, जीवनचिंतन, भावमंजूषा, विचारकणिका, वेदकालीन स्त्रीरत्ने आणि अणुविज्ञानातील झंझावात - डॉ. अनिल काकोडकर, प्राचीन भारतीय समाज. ही पुस्तके देखील प्रकाशित आहेत. त्यांचे मराठीमध्ये 'मंजु मंजिरी' आणि 'सर्ग निसर्ग' नावाने ऑडिओ कवितासंग्रहही प्रकाशित झालेले आहेत.

प्रकाशनाच्या वाटेवरील पुस्तके -

(मिश्र कविता) - कवडसा, मृण्मयी, अबोली, (ऋतू) - सहा सोहळे, (रंग) - रंगतनु, कृष्णकांत, (सर्वोत्कृष्ट कविता) - माझी कविता.

मिळालेले पुरस्कार :

पुरस्काराचे नाव आणि वर्ष –

- कोकण मराठी साहित्य परिषदेचा अत्यंत मानाचा २०२२–२३ चा ललित गद्य विभागातील द्वितीय क्रमांकाचा सौ. लक्ष्मीबाई व राजाभाऊ गवांदे पुरस्कार 'एक पाती गवताची' या ललितलेखसंग्रहास प्राप्त झाला आहे.
- शिक्षाश्री सन्मान – २०२४
- स्व. वा.ना. उत्पात स्मृती पुरस्कार – २०२३
- परळी भूषण पुरस्कार २०२३
- मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालय २०२३ पुरस्कार (गौरव गाथा सूर्याची साठी)
- संस्कृत भाषा सभा नाशिक, महाराष्ट्र तर्फे डॉ. व्ही. एम. गोगटे स्मृती पुरस्कार २०२३
- अखिल ब्राह्मण मध्यवर्ती संस्था, नाशिक २०२२ तर्फे सन्मान आणि सत्कार
- अखिल देशस्थ ऋग्वेदी ब्राह्मण मध्यवर्ती मंडळ, वडोदरा तर्फे ''साहित्य रत्न'' पुरस्कार २०२२
- सरस्वतीदेवी विद्या विकास ट्रस्ट पुरस्कार २०२२
- प्रेमचंद सन्मान २०२२
- अणुविज्ञानातील झंझावात : डॉ. अनिल काकोडकर – ३ राज्यस्तरीय पुरस्कार प्राप्त
- महात्मा फुले राज्यस्तरीय बाल–साहित्य पुरस्कार (महाराष्ट्र साहित्य प्रतिष्ठान) २०२१
- राज्यस्तरीय संत नामदेव चरित्र साहित्य पुरस्कार २०२०
- लेखक सुनील रंगराव देसाई राज्यस्तरीय बाल–साहित्य पुरस्कार २०२९
- संस्कृतसाठी साहित्य अकादमी अनुवाद पुरस्कार २०२०
- राष्ट्रपती पुरस्कार विजेते दिवंगत व्ही.डी. सर्जे गुरुजी प्रतिष्ठानचा जीवन गौरव पुरस्कार २०१८

- पत्रकार उत्कर्ष समिती (मुंबई)चा राज्यस्तरिय आदर्श शिक्षक पुरस्कार २०२७
- शेतकरी शिक्षण प्रसारक मंडळ आष्टी जि. बीड (महाराष्ट्र) चा राज्यस्तरीय आदर्श पुरस्कार
- द्वारका प्रतिष्ठानचा राज्यस्तरीय सर्वोत्कृष्ट प्रशासक पुरस्कार
- गोस्वामी संत तुलसीदासकृत रामचरित मानस पुरस्कार २०२६
- राज्यस्तरीय दैनिक भास्कर महिला पुरस्कार २०१२
- राज्यस्तरीय लोकमत सखी सम्राज्ञी पुरस्कार २०१२
- दिल्ली संस्कृत अकादमी, अखिल भारतीय-नवोदित - संस्कृत कवि प्रतियोगिता पुरस्कार २०१२
- लोकमत माझी आई पुरस्कार २०१२
- राज्यस्तरीय महिला गौरव पुरस्कार २०११
- संस्कृत नाट्य महोत्सव - संहितालेखन प्रथम पारितोषिक २०११
- संस्कृत नाट्य महोत्सव - नाट्य द्वितीय पारितोषिक २०११
- राज्यस्तरीय विद्यारत्न पुरस्कार २०११
- राज्यस्तरीय विद्यारत्न पुरस्कार २०१०
- S.N.D.T. महिला विद्यापीठ, सर्वतृतीया २००१
- मध्यप्रदेश संस्कृत अकादमी राष्ट्रीय निबंध रचना पुरस्कार १९९८
- महाराष्ट्र राज्यशासन संस्कृत प्राविण्य पुरस्कार १९९८

- **Digital Content :**

अ.क्र.	तपशील	लिंक
१	सखी सह्याद्री मुलाखत, दि. १०-१०-२०२४	https://www.facebook.com/share/v/FmEuAjAVeKGrunYB/?mibextid=WC7FNe
२	सोनाली नवांगुळ, डॉ. मंजूषा कुलकर्णी यांना साहित्य अकादमीचा अनुवादासाठी पुरस्कार	https://www.loksatta.com/pune-news/sonali-nawangul-dr-manjusha-ku-lakarni-sahitya-akademi-award-for-translation-akp-94- 2600116 ?utm_source=whatsapp_web & utm_medium =social& utm_campaign=socialsharebuttons
३	"आपल्यालाच आपला प्रकाश होता आलं पाहिजे." साहित्य अकादमीचा पुरस्कार मिळाल्या नंतर मंजुश्री यांनी दिलेला हा संदेश आपल्या सर्वांसाठी साहित्य अकादमी पुरस्कार विजेत्या डॉ. मंजूषा कुलकर्णी MaxWoman वर.	https://youtu.be/Lqu-YF4G-rw
४	डॉ. मंजूषा कुलकर्णी यांना साहित्य अकादमी पुरस्कार	https://www.madhyamvruttseva.com/डॉ-मंजूषा-कुलकर्णी-यांचा/

५	महाराष्ट्राचे माननीय राज्यपाल यांचे ट्वीट	<https://twitter.com/mah a_governor/status/ @maha_governor 1439559856764030979 ?s=08 <https://twitter.com/mah a_governor/status/143955 9859536482304?s=08
६	संस्कृत भाषाव्रताचा सन्मान 'प्रकाशवाटा' या डॉ. प्रकाश आमटे यांच्या आत्मचरित्राचा संस्कृत अनुवाद डॉ. कुलकर्णी यांनी 'प्रकाशमार्गा:'	https://www.loksatta.com //lokrang/sahitya- akademi-award-for- translation-autobiography- of-prakash- amte-poet-prof-dr- manjusha-kulkarni- prakashwata-zws- 70-2612674/lite/ ?utm_source=whatsapp_ web&utm_medium=social& utm_campaign=socials harebuttons
७	https://mr.wikipedi a.org	https://mr.wikipedia.org/ wiki/मंजूषा_कुलकर्णी
८	प्रा.डॉ. मंजूषा कुलकर्णी यांचा महाराष्ट्र राज्याच्या मा. राज्यपालांच्या हस्ते अभिनव साहित्यिक विक्रम केल्याबद्दल सत्कार	https://youtu.be/ 6x7BRzz_seo

९	प्रशासक आणि संस्कृत विद्वान - डॉ. मंजूषा कुलकर्णी यांच्याशी भेट (डीडी न्यूजद्वारे)	https://youtu.be/ 7a5dNUZKnRk
१०	@MahaGovtMic	https://twitter.com MahaGovtMic/status 1476551366352924 672?s=08
११	कवयित्री डॉ.मंजूषा कुलकर्णी यांचा जागतिक काव्य विक्रम केल्याबद्दल राज्यपालांच्या हस्ते सत्कार 'साहित्यिक व संतांनी देश एकसूत्रात बांधला' भगतसिंह कोश्यारी	https://twitter.com/ InfoVidarbha/status/ 1418559733921816 580?s=20
१२	साहित्याच्या पारावर डॉ. मंजूषा कुलकर्णी सखी सह्याद्री - डीडी सह्याद्री दूरदर्शन मुंबई	https://youtu.be/ VEJcY4GX7tg
१३	सखी सह्याद्री	<https://youtu.be/IT LxInwuJc ; https:/ youtu.be/7a5dNUZKnRk
१४	खास कार्यक्रम / नवदुर्गासह डॉ.मंजूषा कुलकर्णी / नवरात्री स्पेशल / सकाळ मीडिया	https://youtu.be/ m1Ot_LzxI4k

१५	मनीषा नवपुते यांची फेसबुक पोस्ट	https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=126653350529198id=100015176343763&sfnsn=wiwspwa
१६	संजीव खानझोडे यांची फेसबुक पोस्ट	https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=4429100480484776 id=100001546044035 sfnsn=wiwspwa
१७	ऑडिओ अल्बम - ''सर्ग_निसर्ग'' ऑडिओ अल्बम - ''मंजुमंजिरी''	<https://vy6s8.app.goo.gl/NKnJ> https://vy6s8.app.goo.gl/A8Z5
१८	Special Screening of 100th Episode of Mann Ki Baat from Raj Bhavan	https://www.youtube.com/live/7-dyWQaLA?si=mid7qSf_HIM6WQ8q
१९	स्वामी विवेकानंद व्याख्यान : भाग - १	https://youtu.be/TrNMBV_ysf8?feature=shared
२०	स्वामी विवेकानंद व्याख्यान : भाग -२	https://youtu.be/NpvMk-Pu4dOs?si=typfHtOvNg-1hDXgT

सारांश :

- एकूण अनुभव (शैक्षणिक) : २२ वर्षे
- एकूण अनुभव (प्रशासकीय) : १३ + वर्षे
- व्याख्याने आणि भाषणे : १००० पेक्षा जास्त
- प्रवचने : ५०० हून अधिक
- शोधनिबंध प्रकाशित : १०० हून अधिक
- स्वलिखित पुस्तके (प्रकाशित) : ९५
- स्वलिखित पुस्तके (आगामी) : ८
- संशोधन प्रकाशने : १६
- परिषद / सेमिनार / कार्यशाळेत सहभाग (आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय आणि राज्यस्तरीय) : ४०
- परिषद / सेमिनार / कार्यशाळेत स्रोत-व्यक्ती / तज्ज्ञ म्हणून सहभाग : २०० हून अधिक
- पुरस्कार : २०० पेक्षा जास्त
- मिळालेल्या शिष्यवृत्ती : ९
- डॉ. मंजूषा यांच्या मार्गदर्शनात पीएच.डी. पदवी प्राप्त विद्यार्थी : ०५
- डॉ. मंजूषा यांच्या मार्गदर्शनात पीएच.डी. संशोधन कार्य सुरू असलेले विद्यार्थी : ०४

● ● ●